

wroclaw.pl

Miliony w tory

MPK zakończyło największy tegoroczny remont z TORYwolucji. Ul. Kosmonautów tramwaje już mkną gładko.

str. 6

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 38 (248), 1-7.10.2025

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

str. 9-11

Studenci w mieście

ZUZANNA SZARZYŃSKA

Rusza system kaucyjny w sklepach

Od 1 października na sklepowych półkach pojawiają się opakowania z napisem „kaucja”, które będziemy mogli oddać potem bez paragonu.

str. 3

Bezpieczny Wrocław: lekcja nr 1 o internecie

Miejskie życie sprzyja korzystaniu z darmowych hotspotów. Jak chronić swoje dane w akademiku, kawiarni i na mieście? Spytałismy ekspertów.

str. 13

Jesień pod kopułą w Hali Stulecia

Festiwal muzyczny, koncerty światowych gwiazd, występy komików, a także targi, sport i dizajn. Koniecznie sprawdź program wydarzeń.

str. 17

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Drogie wrocławskie Studentki, Drodzy wrocławscy Studenci,

początek października nierozwiewnie wiąże się z inauguracją roku akademickiego. W dzisiejszym nieprzewidywalnym świecie ten niezmienny punkt na mapie ważnych wydarzeń we Wrocławiu wnosi w życie naszego miasta równowagę i harmonię, ale również – za sprawą Waszej młodości – dynamizm, energię i nowe, twórcze perspektywy. Cieszę się, że wracacie na wrocławskie uczelnie, by kontynuować studia. Tych, którzy studia rozpoczynają i tych, którzy na studia do Wrocławia przyjechali, zapewniam, że podjęliście dobrą decyzję. Wrocław to nie tylko nowoczesne uczelnie, ale też dobre miejsce do życia – otwarte i życzliwe – dla Tutejszych i Przybyszów. Będziecie mogli korzystać z wielu atutów wynikających z jego wielkomiejskości: nowoczesnej

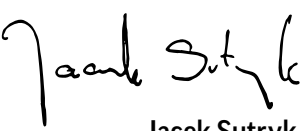
infrastruktury komunikacyjnej, ambitnej oferty kulturalnej i sportowej, atrakcyjnych i szytych na miarę ofert pracy. Wrocław to też miejsce kameralne i klimatyczne, z pięknymi parkami, terenami rekreacyjnymi, klubami czy restauracjami. Przez te wszystkie miejsca przewijacie się Wy – czyniąc je swoją autentycznością, młodością, witalnością – wyjątkowym. Jesteście nieodłączną i niezwykle ważną częścią społeczności Wrocławia, który już dziś możecie współtworzyć i kształtować.

Wraz z młodszymi studentami, rok akademicki rozpoczynają również nieco dojrzałe studentki i studenci Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Proszę, żebyście się wzajemnie z uważnością i życzliwością dostrzegali.

W jaki sposób poruszać się po Wrocławiu i jak korzystać z jego

potencjału i możliwości, pomoże Wam studenckie ABC, które znajdziecie w tym wydaniu Biuletynu. Zapisanie się do programu Nasz Wrocław pozwoli Wam korzystać na preferencyjnych warunkach z mnogości wrocławskich atrakcji czy zniżek na przejazdy komunikacją miejską.

Kochani, życzę każdej i każdemu z Was, byście studiując we Wrocławiu, pięknie i mądrze się rozwijali, twórczo wzrastali, a ciesząc się Waszą młodą dorosłością, nawiązywali dobre relacje z innymi i trwale przyjaźnie. Mam nadzieję, że zostaniecie we Wrocławiu już na zawsze! Wszystkiego dobrego!

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

						
CZW. 2.10	PT. 3.10	SOB. 4.10	ND. 5.10	PN. 6.10	WT. 7.10	ŚR. 8.10
13°C	12°C	13°C	17°C	16°C	18°C	18°C

POCZTÓWKA Z MIASTA

BARTOSZ MONKOWSKI

Flash mob Stand By Me – ale akcja w Rynku

Najpierw zaczął grać kontrabasista, zaraz dołączyła do niego skrzypaczka, potem pianista, a następnie ktoś zaczął śpiewać w jednym oknie, potem drugim i trzecim... Nagle pojawił się pan pchający saturator w białym kielchu i czapce z siatki. Potem osoby z mikrofonami, do których podchodzi patrol policji z wyraźnym zamiarem wylegitymowania, ale gdy dostają zamiast dowodów osobistych – mikrofony – też zaczynają śpiewać...

To była akcja, jakiej Wrocław dawno nie widział! W samym sercu Rynku, przy dźwiękach syreny karetki WOPR, rozpoczął się niezwykle flash mob. Wśród zaskoczonych przechodniów zaczęli gromadzić się muzycy i wokaliści, by wspólnie wykonać kultowy utwór Stand By Me

Bena E. Kinga, który doczekał się od 1961 r. ponad 400 coverów.

Na pomysł flashmoba Stand By Me wpadł Urząd Miejski Wrocławia, a realizacją i koordynacją zajął się wrocławski muzyk Tomasz Krajewski przy pomocy Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.

Kto nie był świadkiem twórczego zamieszania, bo nie przechodził po południu w piątek 26.09 przez Rynek w pobliżu Pręgięrza, nie widział stewardesy ze spektaklu „Boeing, Boeing” Wrocławskiego Teatru Komedia – nic straconego. Mamy dla Was film.

➤ **Obejrzyjcie, co się działo w Rynku na: www.wro.news/StandByMe**

System kaucyjny od dziś w sklepach

System kaucyjny to mechanizm promujący recykling i ponowne wykorzystanie opakowań. W Polsce zaczyna działać od 1 października. Systemem objęte są opakowania oznaczone znakiem kaucji z jej kwotą. Nie trzeba już zachowywać paragonu!

I Agata Zięba

Z systemów kaucyjnych korzysta już 180 mln Europejczyków. To stanowi ponad jedną czwartą populacji naszego kontynentu. Do tego grona właśnie dołączają Polacy. O korzyściach recyklingu nie trzeba nikogo przekonywać. To oszczędność surowców (plastiku, szkła i aluminium) i mniej porzuconych śmieci dookoła nas. Warto mieć świadomość, że opakowanie to nie odpad, a wartościowy materiał, który może powracać do użytku.

Jak to działa?

- Najważniejsze jest to, że wraz z wprowadzeniem systemu pojawią się nowe oznaczenia na opakowaniach. Jest to napis KAUCJA wraz z kwotą. I tylko takie opakowania są objęte systemem kaucyjnym.
- Kaucja ta nie jest wliczona w cenę produktu – zostaje doliczona na kasie. Do jej zwrotu nie jest już potrzebny paragon, ale opakowanie musi mieć widoczny znak kaucyjny i kod kreskowy, dlatego lepiej go nie zgniatać. Należy pozostawić także nakrętkę.
- Punktami zbiórki opakowań są sklepy, w których sprzedawane są napoje w opakowaniach ze znakiem kaucyjnym oraz

napoje w butelkach szklanych wielokrotnego użytku, a także punkty, które przystąpią do systemu i automaty.

- Systemem objęte są butelki plastikowe o pojemności do 3 l i puszki metalowe o pojemności do 1 l (kaucja 50 gr) oraz butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 l (kaucja 1 zł).

Wszystkie punkty sprzedaży, w tym także drogerie, sklepy sportowe, automaty lub restauracje oferujące produkty na wynos, będą pobierać kaucję, jeśli sprzedają produkty objęte systemem kaucyjnym. Jeśli nie oddamy później takiego opakowania, środki z kaucji będą przeznaczone na finansowanie systemu kaucyjnego.

Niektóre sieci handlowe poszły krok dalej i zdecydowały się przyjmować także opakowania, na których nie ma jeszcze znaku kaucyjnego. Na nie obowiązuje jednak niższa opłata. Takie opakowania będą bowiem w obiegu do wyczerpania ich zapasów.

Warto segregować

Nie zwrócimy jednak opakowań po: mleku, jogurtach, szklanych opakowaniach jednorazowego użytku ani kartoników po mleku i so-

kach. Takie opakowania nadal należy wyrzucać do żółtego pojemnika na odpady.

Badania wskazują, że opakowania z tworzyw sztucznych, puszki i butelki to odpady najczęściej zanieczyszczające środowisko. Dzięki systemowi kaucyjnemu poziom selektywnej zbiórki opakowań w Polsce wzrośnie co naj-

mniej do 77 proc. już od 2025 r. i aż do 90 proc. od 2029 r. Sukces tego rozwiązania pokazują liczby. W Niemczech przy zbieraniu opakowań w systemie kaucyjnym uzyskuje się poziom 97 proc. zbiórki, a w Norwegii 95 proc. dla butelek PET. Litwa, która wprowadziła system kaucyjny w 2016 r., w ciągu dwóch lat osiągnęła poziom zwrotu opakowań 90 proc.

Zgłośuj na projekt WBO 2025 od 3.10

Już od piątku 3 października w tegorocznej edycji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego będzie można zgłaszać na dwa wybrane ze 124 projektów: osiedlowy i ponadosiedlowy. Głosować w WBO mogą wszyscy mieszkańcy Wrocławia, bez względu na wiek, zameldowanie czy obywatelstwo. Swoje głosy będzie można oddać zarówno online na stronie www.wro.news/wbo2025, jak i w formie papierowej w Centrach Obsługi Mieszkańca. Głosowanie trwa do 20 października. Pełną listę projektów opublikujemy w kolejnym numerze biuletynu.

Jak dyżurują wrocławscy radni?

Spotkania z radnymi miejskimi odbywają się w godz. 15-16.30 w Sukiennicach 9 (pok. 204 i 205) w środy i czwartki. W październiku dyżury mają: wiceprzewodnicząca RMW **Dorota Pędziwiatr** 9.10 i radni – **Edyta Sykuła** 1.10, **Izabela Duchnowska** 8.10, **Robert Leszczyński** 15.10, **Piotr Uhle** 22.10, **Ewa Wrońska** i **Krzysztof Zalewski** 29.10.

➤ **Aktualny harmonogram dyżurów na: www.wro.news/dyzury2025**

Od 9.10 nocą nie kupimy alkoholu

Zakaz sprzedaży alkoholu będzie obowiązywał w godz. 22-6

Od czwartku 9.10 we Wrocławiu zacznie obowiązywać zakaz nocnej sprzedaży alkoholu. Radni miejscy przegłosowali uchwałę, odpowiadając na postulaty rad osiedli i mieszkańców.

I Redakcja

Zakaz obejmuje sprzedaż alkoholu w sklepach od godziny 22 do 6 rano. To rozwiązanie bezpośrednio wpisuje się w oczekiwania społeczności lokalnych, które wskazywały na hałas i niebezpieczne sytuacje w rejonie sklepów monopolowych. Głosowanie nad uchwałą poprzedziły konsultacje społeczne, a projekt opiniowali osiedlowi radni. Większość rad osiedli poparła projekt. – Zakaz wpływa na poprawę bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców. Co ważne, to rady

osiedli z największą liczbą punktów sprzedaży alkoholu były za jego wprowadzeniem. Z przeprowadzonej ankiety wynika też, że niemal 60 procent mieszkańców popiera tę zmianę – mówiła Magdalena Wdowiak-Urbańczyk, dyrektor Departamentu Spraw Społecznych.

Straż Miejska, porównując dane z lat 2023–2024, odnotowała na osiedlach z ograniczeniami ponad 15 proc. mniej interwencji wobec osób pijących w miejscach publicznych.

Oddaj krew, jeśli możesz

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa apeluje o oddawanie krwi. Pilnie poszukiwane są wszystkie grupy. Do centrum przy ul. Czerwonego Krzyża 5/9 można zgłosić się w pon., śr. i czw. w godz. 7–17.30, we wt. i pt. od 7 do 13.30 i w sob. w godz. 7.30–12.

Akcje wyjazdowe w najbliższych dniach organizowane są: **w czw. 2.10** w godz. 9–13 przy CH Magnolia, ul. Legnicka 58; **w pt. 3.10** w godz. 9–13 przy Kaufland Polska, ul. Armii Krajowej 47; **w pon. 6.10** w godz. 9–13 przy Stadionie Wrocław, al. Śląska 1.

Jak Strażnik został pomnikiem – historia drzewa

Strażnik to okazały dąb szypułkowy rosnący na wrocławskich Kuźnikach. Ma ok. 170 lat, 22 m wysokości, 420 cm w obwodzie. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców osiedla stał się pomnikiem przyrody. Dlaczego się o to starali i jak długo to trwało? Procedura zgłaszania kandydatów na pomniki przyrody teraz jest dużo prostsza.

I Beata Turska

Dlaczego mieszkańcy starali się, by Strażnik stał się pomnikiem przyrody? – Dąb Strażnik jest jedynym tak dużym i starym drzewem na terenie Lasu Kuźnickiego i całego osiedla. To nasza duma i znak rozpoznawczy Kuźnik, a także element dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Wrocławia. Ma także znaczenie historyczne. Znajduje się w miejscu cmentarza z lat 80. XIX wieku, na którym nadal są zachowane przedwojenne groby i fragmenty rozbitych nagrobków. Samo drzewo zostało nawet uwzględnione na planie cmentarza z 1928 roku – tłumaczy Marta Janicka z osiedla Kuźniki. – Chcieliśmy, by nasze ulubione drzewo stało się pomnikiem przyrody, bo jest dla nas symbolem: łączy przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. Gdy inne drzewa w lesie przewracały się, nasz Strażnik rósł piękny i rozłożysty, dając schronienie licznym ptakom i innym zwierzętom.

Skąd pomysł na imię?

Mieszkańcy zaproponowali dla swojego ulubionego drzewa nazwę Strażnik, bo jest dla nich stróżem pamięci o dawnych, obecnych, a zapewne i przyszłych mieszkańcach osiedla, a także swoistym ka-

Strażnik i mieszkańcy Kuźnik. Dąb ma mniej więcej 170 lat, około 22 m wysokości, a w obwodzie aż 420 cm

mieniem granicznym między osiedlami Kuźniki i Żerniki.

Ochrona pomnikowa

Starania o ustanowienie Strażnika pomnikiem przyrody rozpoczęła Marta Janicka wraz z Mateuszem Galasem w 2020 roku. – Po różnych aktach wandalizmu, jakie

miały miejsce w lesie, podjęliśmy szereg starań o ochronę pomnikową dla dębu. Pierwsze wnioski zostały odrzucone, ale nie poddawaliśmy się – wspominają Marta Janicka i Mateusz Galas.

W ramach programu Mikrogranty zorganizowali wycieczki rowerowe szlakiem pomników przy-

rody, stworzyli mapę pomników zachodniego Wrocławia, na której znalazł się ten dąb. Dodatkowo studenci Uniwersytetu Wrocławskiego umieścili go na mapie „Złap pomnik”. Drzewo otrzymało także status proponowanego pomnika przyrody od Fundacji Ekorozwoju i zostało finalistą ogólnopolskiego konkursu na Drzewo Roku

2023, zajęło 7. miejsce. W końcu się udało i w listopadzie 2023 Rada Miejska Wrocławia podjęła uchwałę ustanawiającą dąb pomnikiem przyrody o nazwie, którą wnioskowali mieszkańcy: Strażnik.

Teraz procedura jest prostsza

We Wrocławiu wystartowała kampania „Pomnik z historią w korzeniach”, zachęcająca mieszkańców, aby zgłaszali przez przeznaczony do tego formularz drzewa, które warto ich zdaniem objąć ochroną i szczególną opieką specjalistów jako pomniki przyrody. Stąd też hasło kampanii: „Ochrońmy drzewa, z którymi dzielisz wspólną historię”.

Wrocław poprzez tę kampanię chce uświadomić mieszkańcom, że wszyscy mogą wziąć udział w ustanawianiu pomników przyrody. Działania promocyjne zmierzają też do zwiększenia liczby pomników przyrody, a jednocześnie rozpropagowania idei ochrony drzew wśród wrocławian. Lista drzew pomnikowych w naszym mieście nie jest zamknięta i mogą pojawić się na niej kolejne. To zależy także od nas!

➤ **Formularz na: www.wro.news/zglos-drzewo**

Siódma już odsłona „W kółko kręcę!” rusza 1.10

Roland Okoń po raz kolejny weźmie udział w akcji „W kółko kręcę!”

Dojeżdżasz do pracy, na uczelnię albo do szkoły ponadpodstawowej? Wybierz rower zamiast auta i weź udział w akcji „W kółko kręcę!”. Do wygrania rower, akcesoria i ubrania sportowe, vouchery do kawiarni, no i oczywiście świetna forma – to dla uczestników. Dwa kółka są też eko. Jedziesz?

I Agata Grzebińska

Jak co roku od 1.10 do 30.11 we Wrocławiu potrwa rywalizacja rowerowa pn. „W kółko kręcę!”. Celem kampanii jest promocja roweru jako całorocznego, szybkiego, zdrowego, taniego i niezależnego środka transportu po mieście.

– Przez dwa miesiące mieszkańcy będą mogli rywalizować o nagrody, wybierając rower jako codzienny środek transportu. Do wygrania są rowery, akcesoria rowerowe i wejściówki do wrocławskich atrakcji. Wystarczy pobrać darmową aplikację, założyć konto i regularnie podróżować rowerem.

Szczególne punktowne będą przejazdy na trasie dom – praca, szkoła, uczelnia czy klub seniora – wyjaśnia Monika Kozłowska-Święconeć, dyrektorka Wydziału Mobilności Miejskiej UMW.

Od 2020 roku w akcji wzięło udział blisko 8 tys. osób. – W rywalizacji liczy się nie tylko dystans, ale systematyczność. Dodatkowe punkty można zdobyć za jazdę rowerem przez pięć kolejnych dni (na trasie min. 1,5 km). Rywalizować można indywidualnie, ale też w grupach – dodaje Ewa Macała z WMM.

Jest o co walczyć. – Nagrodę główną, czyli rowery, zdobędą

osoby, które zajmą w rankingu 7., 17. i 77. miejsce. Dzięki temu każdy ma szansę na wygraną – mówi Urszula Jagielnicka z WMM.

Aby wziąć udział w rywalizacji, wystarczą trzy kroki. **1.** Pobierz bezpłatną aplikację „W kółko kręcę!” i zarejestruj się. **2.** Oznacz w aplikacji miejsce startu (zamieszkania) i cel codziennych dojazdów (np. adres pracy, szkoły). **3.** Wsiądź na rower i rejestruj przejazd!

➤ **Jeśli masz firmę, do 2.10 zapisz się na warsztaty tworzenia planu mobilności: www.wro.news/mobilnosc**

Wejdą z Szerpami Nadziei na Królową Karkonoszy

Byli na Rysach, na Szpiglasowym Wierchu, na Kasprowym, na Kościelcu. Przed nimi Królowa Karkonoszy – Śnieżka. 4 października w drogę na szczyt wyruszy 50 osób z niepełnosprawnościami. Wraz z nimi około 100 opiekunów i ponad 100 Szerpów.

Maciej Wołodko

– Przygotowania trwają około 2–3 miesięcy. Na pewno pomaga nam to, że dzierżawcy schronisk w Karkonoszach są bardzo otwarci. Ale dla nas to niemal kameralna wyprawa. W Tatrach organizujemy eskapady nawet na pół tysiąca uczestników – mówi Marta Mazur-Sokołowska z Fundacji Szerpowie Nadziei.

Dlaczego to robią?

Bo każdy człowiek ma jakieś marzenia. Niepełnosprawność niczego pod tym względem nie zmienia.

– Jeśli są to marzenia związane z górami, to chcemy pomóc je zrealizować. Sami kochamy góry, wiemy, jak one na człowieka działają. Góry pomagają oczyścić głowę – mówi Marta Mazur-Sokołowska.

Dlaczego to takie ważne? Daje poczucie sprawczości.

– Dbamy o integrację uczestników z Szerpami i ze sobą nawzajem. Chodzi o to, żeby mieli jakąś funkcję w wyprawie, za-

Górska wyprawa z Szerpami Nadziei to czas przygody i przełamywania barier w głowie. Zdjęcia archiwalne, wykonane w sierpniu 2025

dania, a nie byli tylko jej beneficjentami. Jeżeli przesunie się granice w ich głowie, które do tej pory były nieprzekraczalne, to ma to przełożenie i na życie osobiste. Ta wyprawa w góry jest tylko początkiem – dodaje Marta Mazur-Sokołowska.

Za rok może Alpy...

To zupełnie realne, bo Szerpowie wędrują również ze specjalnymi nosidłami. Sami je zresztą zaprojektowali i zrobili z zaprzyjaźnioną firmą. Propozycję organizacji wyprawy dostali niedawno z jed-

nego z alpejskich krajów. I poważnie ją rozważają. Na pewno wrócą też w Tatry.

Ale na razie – Śnieżka. Trzymamy kciuki, niech pogoda i Duch Gór będą waszymi sprzymierzeńcami. W wyprawie na Śnieżkę, Szerpo-

wie mają już komplet. Planują jeszcze zimową wyprawę w Karkonosze. Jeśli chcecie się na nią zgłosić, możecie skontaktować się z Fundacją Szerpowie Nadziei.

➤ Po szczegóły zajrzyj na: www.szerpowienadziei.org

Bezpłatne szkolenia dla NGO – jesień 2025

Jesteś w organizacji pozarządowej? Zapisz się na szkolenie dla osób z organizacji działających we Wrocławiu lub na rzecz miasta. Ukończenie szkolenia zostaje potwierdzone zaświadczeniem o uczestnictwie w zajęciach. Szkolenia, warsztaty, kurs pierwszej pomocy – jest w czym wybierać.

Maciej Wołodko

Jak się zapisać? Rezerwacji miejsca na szkolenie dokonasz poprzez przesłanie ankiety na adres: ekonomia.spoleczna@um.wroc.pl; dostarczenie jej na adres: Wydział Partycypacji Społecznej, Wrocław, ul. Zapolskiej 4, pokój 120, kontakt pod numerem telefonu: 71 777 76 07. Uwaga! Ankieta szkoleniowa

i informacja o przetwarzaniu danych osobowych RODO powinny być podpisane. Dodatkowo należy wpisać datę na obu dokumentach.

Tematy szkoleń

■ **Marketing dla NGO w mediach społecznościowych** (szkolenie online) – 2 i 3 października 2025 r. w godzi-

nach 16.45–20.30, zgłoszenia do 30 września.

■ **Działalność płatna i non-profit organizacji pozarządowej** (szkolenie online) – 6 i 13 października, zgłoszenia do 3 października.

■ **Diagnoza, rozwijanie i zarządzanie talentami w organizacji pozarządowej** (szkolenie online) – 20 i 21 października, zgłoszenia do 17 października.

■ **Kurs udzielania pierwszej pomocy z elementami medycyny pola walki** (szkolenie stacjonarne w XII Liceum Ogólnokształcącym, pl. Orłąt Lwowskich 2A) – 28 i 29 października, zgłoszenia do 24 października.

■ **Jak zanonimizować dane osobowe (tekstowe i obrazowe) przed zamieszczeniem ich w sieci?** – warsztaty (szkolenie

online) – 3 i 4 listopada, zgłoszenia do 30 października.

■ **Wolontariat w budżecie organizacji pozarządowej – zasady zatrudniania i prowadzenia kadr** (szkolenie online) – 17 i 24 listopada, zgłoszenia do 14 listopada.

■ **Fundraising dla organizacji pozarządowej** – warsztaty (szkolenie online) – 26 i 27 listopada, zgłoszenia do 24 listopada.

400 mln zł w torach, czyli TORYwolucja na całego

MPK zakończyło największy tegoroczny remont z TORYwolucji. Na ul. Kosmonautów powstało nowe torowisko wraz z siecią trakcyjną, odwodnieniem i przejazdami przez tory. Trwająca trzy miesiące inwestycja kosztowała ponad 17 mln zł i była najdroższą w tegorocznej edycji programu.

Bartosz Chochołowski

Program nazwany TORYwolucją rozpoczął się wraz z przejęciem przez MPK od ZDiUM-u zarządzania torami – w 2020 roku

Inwestycje zrealizowane w 2025 roku

- Przebudowa torowiska i sieci trakcyjnej na ul. Kosmonautów – 17,4 mln zł.
- Wymiana rozjazdów na skrzyżowaniu Pomorskiej z Dubois – 5,3 mln zł.
- Wymiana rozjazdów i przebudowa sieci przy pl. Powstańców Wielkopolskich i zajezdni Ołbin – 10 mln zł.
- Modernizacja torowisk na Podwalu i ul. Piotra Skargi – 6,5 mln zł.
- Prace przy skrzyżowaniu ul. Oławskiej i Podwala – 2 mln zł.

Kosmonautów. Poza wymianą torów sieci trakcyjnej i wykonaniem odwodnienia nowością jest, że torowisko będzie zielone. W tym roku MPK wyremontowało odcinek od Jeżowskiej do przystanku „Jeleniogórska”. Trasa na Leśnicę jest już zmodernizowana w całości.

Nadodrże. W lutym skończył się remont węzła komunikacyjnego

Remont torowiska w ul. Kosmonautów, zdjęcie z 31 lipca 2025. Od początku września jeżdżą już tramwaje

na pl. Powstańców Wlkp. MPK dobudowało tor prowadzący do pobliskiej zajezdni Ołbin. Z pl. Powstańców Wlkp. tramwaje mogą teraz zjeżdżać do zajezdni.

Pomorska/Dubois. Wymiana czterech rozjazdów na skrzyżowaniu ul. Pomorskiej i Dubois zakończyła się 13.09. Znacznie większa

przemiana zaczęła się zaraz w sąsiedztwie – w miejsce niefunkcjonalnych przystanków na Drobnera przy skrzyżowaniu z Dubois powstanie nowoczesny węzeł przesiadkowy.

Podwale, Skargi i Oławska. Przejazd przez Oławską dla kierowców jadących Podwalem stał

się bardziej komfortowy. Tramwaje zyskały lepsze tory przy Ovo w kierunku przystanków „Galeria Dominikańska”.

Jakie inwestycje trwają?

Mijanka na Przyjaźni. Jeden tor wiodący do pętli „Klecina” jest. Dobudowanie krótkiego drugiego

toru – mijanki – w połowie drogi między pętlą a al. Karkonoską sprawi, że komunikacja tramwajowa będzie tu znacznie bardziej płynna. Prace zakończą się jesienią. Koszt to 4,8 mln zł.

Równe przejazdy przez tory. MPK zaplanowało remont przejazdów na ul. Powstańców Śl., Armii Krajowej i Tarnogajskiej. Koszt robót to 7,3 mln zł. Pierwsza z nich – na wysokości ul. Jastrzębiej – zakończyła się. Trwają jeszcze, choć już bez utrudnień w ruchu, budowy na Armii Krajowej, gdzie tramwaj skręca w Tarnogajską, i na skrzyżowaniu Tarnogajskiej z Klimasa. Ostatnim tegorocznym zadaniem MPK są **prace sieciowe na pl. Dominikańskim**.

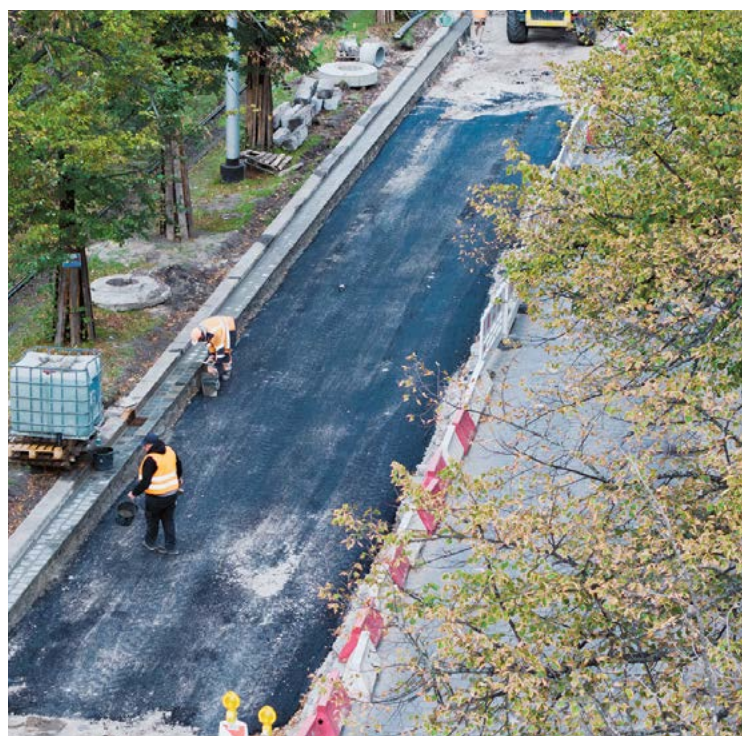
➤ Więcej o postępach TORYwolucji na: www.wro.news/tory-440-mln

INWESTYCJA W LICZBACH

80 inwestycji
w ramach TORYwolucji

440 mln zł
w latach 2020-2025

Na ulicy Powstańców Śląskich już układają asfalt

Powstańców Śl., 26.09.2025, jest pierwsza warstwa asfaltobetonu

Na odcinku ul. Powstańców Śląskich między ul. Wielką a rondem drogowcy ułożyli dzisiaj pierwszą warstwę asfaltobetonu – podbudowę drogi. Inwestycja polegająca na remoncie jednej z głównych arterii Wrocławia wkroczyła więc w kolejną fazę.

Bartosz Wawryszuk

Po przygotowaniu i utwardzeniu wzmocnionego podłoża (warstwa mrozoodporna i kruszywo) i wykonaniu prac brukarskich przy krawędzi jezdni, w czwartek i piątek ekipy wykonawcy remontu zaczęły układać nową nawierzchnię na obu pasach jezdni. Na razie ułożona została pierwsza warstwa podbudowy asfaltobetonowej, na której znajdują się kolejne dwie (wiążąca i ścieralna) – z asfaltobetonu o grubości 10 cm. Jak szybko to nastąpi – zależy w dużej mierze od warunków pogodowych, ale mowa o najbliższych dwóch tygodniach. Równolegle toczą się roboty brukarskie na pozostałych

odcinkach – między Swobodną a Radosną oraz rondem i Hallera – związane z podbudową jezdni oraz z układaniem krawężników i wpustów ściekowych. Drogowcy wykorzystują do tego odzyskany materiał kamienny z rozebranej starej nawierzchni.

Remont ul. Powstańców Śląskich zaczął się w lipcu i potrwa około pół roku. Za 14,1 mln zł wykonawca przebuduje trzy odcinki o łącznej długości ponad 1 km:

- Swobodna – Radosna (550 m)
- Wielka – pl. Powstańców Śląskich (220 m)
- pl. Powstańców Śląskich – Hallera (365 m).

Oprócz wymiany nawierzchni ulicy wykonane zostaną: nowe nawierzchnie peronów przystanków autobusowych, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, nowe nawierzchnie fragmentów chodników, ścieżek rowerowych, zjazdów i zatok postojowych, regulacja wpustów kanalizacji deszczowej i pokryw studni, nowe oznakowanie pionowe i poziome, odtworzenie zieleni w pasie drogowym.

Remont nie obejmuje ronda, czyli pl. Powstańców Śl. Ta część będzie realizowana jako odrębne zadanie. Na razie trwa przygotowanie projektu, wiadomo, że na nawierzchni zostanie kamienna kostka.

Przez aleję Architektów pojedzie tramwaj

Z ul. Kosmonautów nowym torowiskiem dojedziemy w głąb osiedla Nowe Żerniki. Torowisko o długości 1400 metrów będzie zielone i zakończone pętlą. Jest decyzja o przetargu.

Planowane torowisko o długości 1400 m będzie zielone i zakończone pętlą „wtuloną” w narożnik wyznaczony torami kolejowymi i AOW. Będzie biec po wschodniej stronie al. Architektów. – Aleja Architektów staje się kluczowym elementem układu komunikacyjnego Nowych Żernik. Najpierw realizujemy nowy odcinek drogi, chodników i ścieżek rowerowych, a równolegle będziemy pracować nad projektem torowiska tramwajowego

i pętli – zapowiada Piotr Paś, prezes Wrocławskich Inwestycji.

Na trasie zaprojektowane zostaną przystanki tramwajowe w rejonie: skrzyżowania al. Architektów i ul. Kosmonautów, ul. Tadeusza Brzozy, ul. Grabowej, planowanego Wrocławskiego Centrum Sportu.

Biuro projektowe będzie miało 16 miesięcy od podpisania umowy na przygotowanie dokumentacji.

OLEKSANDR POLIAKOWSKI

Szybki remont Nefrytowej

Trwają prace drogowe na remontowanych odcinkach ulic z programu Wrocław na Dobrą Drodę 2025. W sobotę 27 września rozpoczęła się naprawa nawierzchni na Nefrytowej. Ruch jest tam ograniczony do jednego kierunku od Szmaragdowej do Brylantowej, w drugim kierunku auta jadą przez Kurpiów, Kutrzeby i Ametystową. Najpierw będą wyremontowane chodniki, ale w ciągu 3–4 tygodni wykonawca położy też nową nawierzchnię na całym 600-metrowym odcinku.

Roboty w ramach WNDD2025 trwają też na ul. Bacciarelego, gdzie prowadzona jest rozbiórka chodników i zatok przed wymianą asfaltu na jezdni.

Nowe latarnie i ławki w parku Maślickim

BARTOSZ WAWRZYSZUK

Zarząd Zieleni Miejskiej zakończył zagospodarowanie części parku na Maślicach, gdzie zainstalowano latarnie. W efekcie wieczorami będzie jaśniej. To rzecz jasna niejedyne zmiany w parku.

Ścieżka biegnąca przez park od ul. Królewieckiej w stronę ul. Noteckiej to szlak, który wielu mieszkańcom okolicy służy jako droga do sklepów i przystanków komunikacji miejskiej.

Dotychczas parkowa alejka nie miała oświetlenia. W ramach inwestycji w parku Maślickim ZZM postawił wzdłuż alejki 13 latarni. Odnowiono nawierzchnię ścieżki (na fragmencie biegnie ona przez

drewniany pomost), a przy tej okazji stworzono 11 zatok z ławkami i koszami na śmieci.

Nowością jest też boisko do siatkówki plażowej oraz dosadzenie trzech drzew i krzewów. W innym miejscu – przy stawie na ul. Maślickiej – ZZM instaluje właśnie nowe elementy placu zabaw. Są to: ścianka wspinaczkowa w kształcie bobra i drewniane rzeźby tego zwierzęcia – więcej na str. 15.

Jerzmanowska będzie przebudowana

Jest wykonawca dokumentacji projektowej na przebudowę ul. Jerzmanowskiej na odcinku od Żernickiej do ul. 11 Listopada. Ma tam być bitumiczna nawierzchnia, zjazd na posesje, droga dla rowerów, chodniki, nowe oświetlenie i sieci. Koszt dokumentacji to 792 tys. zł.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Przy Krakowskiej kamienice jak nowe

Wykonawca zdjął rusztowania z kamienicy nr 27 (w budynku nr 25 prace zakończono chwilę wcześniej) przy ul. Krakowskiej, gdzie odbywał się remont. Odnowiono elewację, balkony, drzwi, dach. Trwają odbiory. Wartość zadania to blisko 3,8 mln zł.

Trzmielowicka zmieni się nie do poznania

Cztery firmy chcą opracować dokumentację projektową przebudowy Trzmielowickiej od skrzyżowania ze Średzką do ul. Pusteckiej. Wszystkie oferty mieszczą się w budżecie, teraz będą sprawdzane pod kątem formalnym. Termin 16 miesięcy od podpisania umowy.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Skwer przy Suchej

Będzie na czym spocząć wśród zieleni przy ul. Suchej. Zarząd Zieleni Miejskiej montuje tam małą architekturę, w tym ławki, co oznacza, że zielono-niebieski skwer już niebawem zostanie ukończony. Nasadzono tam prawie 3,5 tys. roślin. Będzie tam też źródło wody pitnej.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Nowe windy w TBS

Trzy nowe windy w budynkach przy ul. Kasztelańskiej na Zakrzowie są już dostępne dla mieszkańców. Zastąpiły one stare, wysłużone urządzenia, a prace zostały zrealizowane w ostatnich tygodniach. Ostatnia z nowych wind, w budynku przy ul. Kasztelańskiej 15, została właśnie dopuszczona do użytkowania przez Urząd Dozoru Technicznego i od razu oddana do dyspozycji mieszkańców. Nowe urządzenia zamontowano w budynkach przy ul. Kasztelańskiej 13, 15 i 21, zgodnie z sugestiami mieszkańców i wynikami analiz technicznych wskazującymi na konieczność wymiany wind.

Zmiany na Ołbinie

Zbliża się największa inwestycja, jaką przyszło realizować Wrocławskimi Mieszkaniami. Na powierzchni 17 tys. mkw. zostanie przeprowadzony kompleksowy remont podwórka u zbiegu ulic: Piastowskiej, Sienkiewicza, Reja, Krzywej i Nowowiejskiej. Trwają prace nad dokumentacją do ogłoszenia przetargu. Miasto wybierze wykonawcę jeszcze w tym roku.

Trzy przystanki zmieniają lokalizację

Przystanek autobusowy „Renoma” słupek nr 10335 wraca na swoje docelowe miejsce od piątku 3.10. Podobnie w sobotę 4.10 zaplanowano przywrócenie docelowej lokalizacji przystanku autobusowego „Hermanowska” słupek nr 12901 i 12902. Tego dnia zmieni się nazwa przystanku „Karwińska” (nr. słupków 25010, 25009, 25108, 25109, 25111) na „Karwińska (Dawna Pralnia)”.

Przenoszą przystanki przy CH Korona

Od soboty 4.10 tymczasowo zmieni się lokalizacja przystanku „C.H. Korona” słupek numer 24110 i 24107. Na czas naprawy nawierzchni ulicy Poleskiej (od Kiełczowskiej do Litewskiej wraz z pętlą autobusową) oraz ulicy Krzywoustego (od Brücknera do mostu na Widawie)”. Przystanki zostaną przesunięte w kierunku wiaduktu kolejowego nad ul. Krzywoustego.

Utrudnienia na AOW przez kilka dni

Na kilka dni wracają prace remontowe na Autostradowej Obwodnicy Wrocławia (AOW). Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) podaje szczegóły: między węzłami Wrocław Zachód a Wrocław Północ drogowcy wchodzą na AOW. GDDKiA będzie kończyć tam remont nawierzchni przy dylatacjach. Przez kilka dni drogowcy ograniczą ruch. Zajęty będzie pas szybki i środkowy. Należy spodziewać się też ograniczenia prędkości jazdy do 60 km/h. Jeśli pogoda dopisze, prace powinny zakończyć się do czwartku.

Pendolino znów jeździ z Wrocławia

Po przerwie do rozkładów jazdy wróciły pociągi Pendolino, które przez jakiś czas nie kursowały z powodu remontu odcinka między Opolem a Lublinem. Pierwszy odjechał 30.09. Trasę z Wrocławia do Warszawy pokonuje w 3,5 godziny.

Busikiem bez kierowcy po cmentarzu

Jest autonomiczny, ale ma operatora, który w każdej chwili może przejąć kontrolę nad maszyną lub awaryjnie ją zatrzymać. Mały autobus Blees BB-1 będzie testowo zapewniać komunikację na terenie olbrzymiego cmentarza Osobowickiego.

Bartosz Chochołowski

Mały autobus Blees BB-1 będzie testowo zapewniać komunikację na terenie cmentarza Osobowickiego. To test zarówno dla maszyny – jak da sobie radę na cmentarnych alejkach, jak i dla ludzi – czy zaufają czujnikom, radarom oraz komputerom i dadzą się podwieźć?

Autobusik jest niewielki. Ma zaledwie pięć metrów długości i może zabrać na pokład 15 pasażerów: 7 na siedząco i 8 na stojąco. Ma rampę, którą może wjechać osoba niepełnosprawna na wózek albo dziecięcy wózek.

Blees BB-1 nie wyjedzie poza bramę cmentarza. Przepisy nie pozwalają mu na jazdę na publicznych drogach. Będzie się przemieszczał tylko wyznaczoną trasą i pod nadzorem człowieka.

– Cmentarz Osobowicki liczy ponad 50 hektarów, a alejki ciągną się kilometrami. Codziennie odwiedzany jest przez rzesze wrocławian. Starsi ludzie, osoby ze

Pojazd sam podejmuje decyzje, co zrobić w danej sytuacji, ale w czasie testów jeździ operator i kontroluje

specjalnymi potrzebami mają problem, aby dotrzeć do grobów swoich bliskich. Dla nich testujemy taką formę transportu. Może autonomiczne małe busy będą docelową formą transportu na wszystkich wrocławskich cmentarzach – mówi Bartłomiej Świerczewski, zastępca dyrektorki Departamentu Strategii i Zrównoważonego Rozwoju Urzędu Miejskiego Wrocławia.

BB-1 stworzyła gliwicka firma Blees przy współpracy z naukowcami Politechniki Śląskiej. Jest to proto-

typ, który testowany jest w realnych warunkach, choć nie na drogach publicznych. Jeździł po parku Śląskim. Teraz uczy się jeździć po cmentarzu Osobowickim.

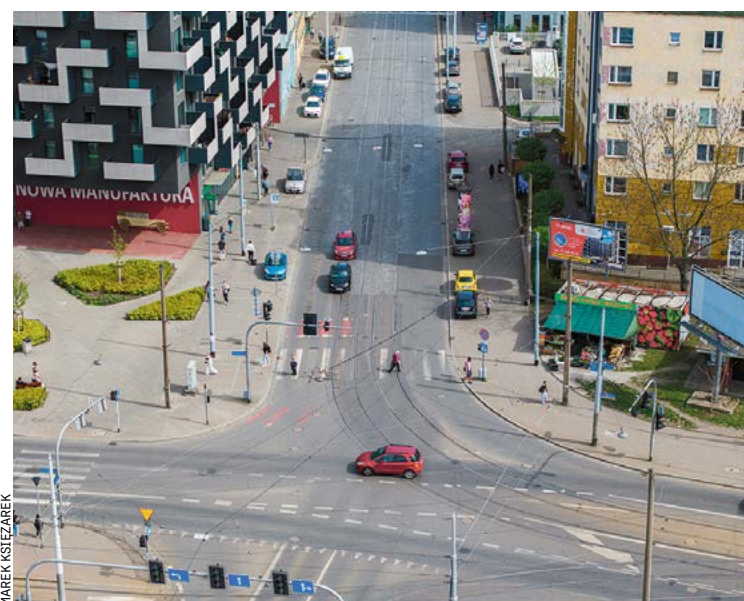
– Pojazd musi poznać teren, nauczyć się go. To trochę tak, jak my, kiedy przeprowadzamy się na nowe osiedle. Na początku nie jesteśmy pewni, czy skręcając w lewo, dotrzemy do celu. Ale gdy chwilę pomieszkamy, przejdziemy się różnymi drogami, poznamy je i dowiemy się, dokąd prowadzą.

Na tym polega mapowanie terenu i wgrywanie trasy do BB-1 – wyjaśnia programista Marek Piechula.

Gdy już wszystko będzie dopracowane, będzie obsługiwał odwiedzających nekropolię. BB-1 bezpłatne usługi transportowe świadczyć będzie od 15 października przez około dwóch tygodni. To czas wzmożonego ruchu przed Wszystkimi Świętymi, więc będzie miał co robić. To będzie prawdziwy test, a może nawet chrzest maszynowy.

Tramwaje na Kościuszki coraz bliżej

Ulica Kościuszki na odcinku od Pułaskiego do Krakowskiej przejdzie gruntowną przebudowę. Wrocławskie Inwestycje ogłosiły przetarg na przygotowanie koncepcji i dokumentacji projektowej dla tego zadania. Metamorfozę przejdzie też tzw. plac trójkątny.

Ulica Kościuszki przed remontem, skrzyżowanie z ulicą Pułaskiego

Bartosz Chochołowski

W przetargu ofertę złożyła tylko jedna firma: Biuro Projektów Dróg i Mostów BBKS-PROJEKT. Zaproponowana kwota 3,1 mln zł zmieści się w budżecie zaplanowanym przez miasto. Teraz oferta będzie sprawdzana pod względem formalnym. Jeśli spełni wymagania i projektant otrzyma zlecenie, od momentu podpisania umowy będzie miał 18 miesięcy na zrealizowanie zadania.

Tramwaje po ul. Kościuszki jeździły do początku tego wieku. Ze względu na zły stan techniczny zamknięto torowisko i wszystkie kursy na Księżę Małe prowadzo-

ne są ul. Traugutta. Jednak stary szlak komunikacyjny okazuje się znów potrzebny. W perspektywie 5 lat ma być poprowadzona linia tramwajowa ul. Opolską od pętli „Księżę Małe” niemal do granicy miasta. Torowisko będzie alternatywą dla Traugutta, aby odciążać tę ulicę i pl. Wróblewskiego. Większe możliwości dla komunikacji tramwajowej stworzy dodatkowy – nieistniejący wcześniej – rozjazd z Kościuszki w prawo w Pułaskiego. Ciekawym rozwiązaniem będzie też stworzenie możliwości skręcania tramwajów z Kościuszki w Traugutta i odwrotnie. Inwestycja wiąże się z budową lub przebudową aż 10 przystanków.

Studia? Nauka, zabawa i ciekawość świata

Po godzinach wykładów, ćwiczeń i laborek spotykają się, by się... uczyć, bawić, podróżować. Na uczelniach we Wrocławiu działają setki studenckich kół naukowych i zespołów akademickich, a ich spotkania to okazja na poznanie nowych ludzi i... przygody.

I Tomasz Wysocki

Wśród studenckich kół naukowych i zespołów akademickich są takie, które funkcjonują od dekad, i przez które przeszły kolejne pokolenia studentów.

Ambasador Wrocławia

Wrocławską marką jest Akademicki Zespół Pieśni i Tańca Jedliniok. Występuje pod szyldem Uniwersytetu Przyrodniczego, chociaż ku jawiaki, polonezy i oberki tańczą w nim studenci z wielu wrocławskich uczelni. – Jeśli nie umiesz tańczyć i śpiewać, nauczymy Cię – wystarczą zapał i chęci! – zachęcają opiekunowie zespołu.

I jeszcze jedna ważna rzecz: trudno było znaleźć miejsce na świecie,

bolid PWR Racing Team

ARCHIWUM JEDLINIOK. (1) I PWR RACING TEAM

W zespole folklorystycznym Jedliniok tańczą, grają i śpiewają studenci wszystkich wrocławskich uczelni

w którym Jedliniok nie występował. To festiwal w Dobromierzu, przegląd folklorystyczny w Strzegomiu, ale i estrady od Australii i Wietnamu po Stany Zjednoczone i Chile. W listach gratulacyjnych, które trafiają do władz Uniwersytetu Przyrodniczego w podziękowaniu za wizytę Jedliniok

tytułowany jest ambasadorem polskiej kultury.

PWR Racing Team

PWR Racing Team to także renomowany zespół. Na Politechnice Wrocławskiej działa od 16 lat. Dzisiaj w jego składzie jest ok. 90 osób – nie tylko z indeksami PWr, lecz również przedstawiciele Uniwersytetu Wr., Uniwersytetu Ekonomicznego i AWF we Wrocławiu. Od 2009 roku konstruują bolidy i startują nimi w presti-

żowych zawodach inżynierskich na całym świecie. To najstarszy i najbardziej utytułowany zespół wyścigowy Formuły Student w Polsce.

Na wyścigi w Austrii, Holandii, Niemczech i Czechach przyjeżdżają też łowcy talentów – przedstawiciele koncernów samochodowych. Bezpośrednie spotkania skutkują indywidualnymi zaproszeniami na praktyki, staże w topowych światowych stajniach motoryzacyjnych, w tym nawet do zespołu Ferrari.

Dostań stypendium FAST i działaj

Masz swoje pomysły naukowe? Zapoznaj się z projektami Wrocławskiego Centrum Akademickiego: FAST, SPS i Wrocławska Magnolia. Szczegóły znajdziesz na www.wro.news/wca.

I Agata Grzełńska

Wrocławskie Centrum Akademickie jest łącznikiem między Urzędem Miejskim Wrocławia i środowiskiem akademickim. Zostało stworzone i jest finansowane z budżetu Miasta Wrocław. Motto WCA brzmi „wspieramy talenty, nagradzamy przedsiębiorczość”. Ich działalność to koordynacja programów stypendialnych i prowadzenie własnych, autorskich programów, a wśród nich: **Fundusz Aktywności Studenckiej FAST** – program dofinansowuje

projekty organizacji studenckich działających przy wrocławskich uczelniach ■ **Studencki Program Stypendialny SPS** – ułatwia kształcenie i zdobywanie nowych doświadczeń w ośrodkach akademickich na całym świecie ■ **Wrocławska Magnolia** – konkurs dla absolwentów wrocławskich uczelni, którzy w swoich pracach magisterskich podejmują tematykę poprawy szeroko rozumianej jakości życia we Wrocławiu (ochrona środowiska naturalnego, zdrowia człowieka, zagospodarowanie terenów zielonych).

Studenci z KN DeForma Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu

ARCHIWUM ASP WROCLAW

Konkurs FAST 2025 rozstrzygnięty

7. edycja Funduszu Aktywności Studenckiej była adresowana do kół naukowych, organizacji i grup studenckich działających we wrocławskich uczelniach i instytutach Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. Studenci zgłosili do konkursu 98 wniosków. Dofinansowanie uzyskały 24 projekty na kwotę 254 tys. zł.

Studenci PWr dla ADHD-owców

Wśród 10 projektów wybranych z wniosków z PWr jest AttenSphere Koła Naukowego Neuroinformatyki Neuron. – Tworzymy platformę VR/AR wspierającą terapię neurofeedback dla osób z problemami z koncentracją, np. ADHD. Dzięki niej użytkownicy będą ćwiczyć skupienie, grając w minigry, w których rolę będzie odgrywać aktywność ich mózgu – wyjaśnia Paweł Dziekiewicz, prezes KN Neuron.

Dzieciaki Stworzaki od studentów z ASP

Studenci wzornictwa Koła Naukowego DeForma ASP Wrocław w projekcie Dzieciaki Stworzaki pomogą dzieciom z rodzin zastępczych zaprojektować spersonalizowane pluszaki. – Wierzmy, że ten proces sprawi im wiele radości i satysfakcji, a być może odkryje ich talent do projektowania i zachęci do dalszego rozwijania się – nie kryje Iwo Szenk z KN DeForma.

Co jest w chmurze? – pytają studentki UM

Studenci z SKN Mikrobiologii Farmaceutycznej MICRO&Pharm Uniwersytetu Medycznego sprawdzają zawartość dymu z e-papierosów. – Zanieczyszczenia mikrobiologiczne mogą doprowadzić do astmy – zauważają Martyna Makiela i Wiktoria Mataśka.

➤ Więcej o zwycięskich projektach FAST: www.wro.news/FAST2025

Studencka jesień z WROsklepem

Jesień już za oknem, a wraz z nią przyszyły chłodniejsze dni i nastały dłuższe wieczory. To świetny moment, aby zaopatrzyć się w ciepłe, stylowe bluzy i praktyczne akcesoria, które sprawdzą się zarówno na uczelni, jak i podczas codziennych spacerów po mieście. WROsklep – oficjalny sklep Wrocławia – przygotował dla studentów i miłośników miejskiego stylu wyjątkową promocję.

Na stronie **www.wrosklep.pl** od 6 do 31.10 obowiązuje rabat – **20 proc.** na wybrane produkty. W ofercie promocyjnej znalazły się: bluza rozpinana, bluzy z kapturem w różnych kolorach, kubki termiczne, kubek z wrocławskimi kamieniczkami, beżowa i czarna czapka z daszkiem oraz parasole – doskonale na jesienny kapuśniaczek.

Aby skorzystać ze zniżki, wystarczy przy finalizacji zakupów wpisać kod **EDU20**.

To jednak nie wszystko! W stacjonarnym punkcie WROsklepu, w Baszcie przy Moście Pomorskim Południowym (ul. Grodzka 1), na studentów czeka jeszcze jedna specjalna oferta – po okazaniu legitymacji studenckiej można kupić wszystkie bluzy z rabatem – 20 proc. Sklep stacjonarny odwiedzić od pon. do sob. w godz. 10–18 i w niedziele handlowe. Promocja trwa przez cały październik.

Sprawdźcie sami, czy stylowe, praktyczne i pełne wrocławskiego charakteru produkty WROsklepu to dobry sposób, by wyróżnić się na uczelni, a jednocześnie poczuć klimat miasta.

bluza z herbem Wrocławia

Wrocław dziś większy o 100 tys. studentów – WITAMY WAS!

Grubo ponad 110 tys. żądnych wiedzy młodych ludzi – w tym ok. 10 tys. osób z zagranicy – zaczyna dziś nowy rok akademicki. Żaków pierwszaków mamy w mieście ok. 30 tysięcy. Wszystkim odpowiadamy i przypominamy, jak skorzystać z Wrocławia.

Redakcja

Właśnie dla nich zebraliśmy garść najpotrzebniejszych informacji, które mogą się przydać też ich starszym kolegom: czym poruszać się po Wrocławiu i ile to kosztuje, dlaczego warto rozliczyć PIT, a nawet zameldować się w mieście nad Odrą, co się na której uczelni buduje, jak kupić taniej praktyczny gadżet wrocławski i jak zabawić się w stylu western na początek nowego roku akademickiego. Wyspę Słodową i jej rozrywki odkryjecie sami.

Program miejski Nasz Wrocław

Według statystyk nawet 80 proc. studentów pracuje, większość z nich na początku dorywczo. Ale na III roku studiów coraz więcej z nich znajduje stałą pracę i zostaje we Wrocławiu. Ale nawet jeśli ktoś przepracuje we Wrocławiu miesiąc, np. podczas wakacji i wpisze adres wrocławskiego urzędu skarbowego – będzie mógł skorzystać z programu Nasz Wrocław, a meldując się – dostać status Nasz Wrocław MAX. Wtedy Wrocław zrobi się tańszy. Jak to?

Młodzi ludzie, którzy pracują we Wrocławiu, mogą skorzystać z programu Nasz Wrocław. Rozliczając podatki w stolicy Dolnego Śląska, mogą skorzystać z ulg komunikacyjnych, tańszych wejściówek do instytucji kultury, klubów

i restauracji, a nawet zupełnie darmowych np. do zoo, aquaparku lub Hydropolis.

Urząd Miejski Wrocławia idzie krok dalej i nagradza dodatkowymi profitami tych, którzy na stałe zameldują się we Wrocławiu. Wtedy można skorzystać ze statusu Nasz Wrocław MAX.

– To oferta, która jest wyrazem współodpowiedzialności za nasze miasto – mówi Radosław Michalski, dyrektor Departamentu Marketingu Miasta Urzędu Miejskiego we Wrocławiu. – Jeśli ustalisz swoją rezydencję podatkową na Wrocław, to miasto przywita Cię pakietem korzyści w ramach programu Nasz Wrocław, a meldując się – dostać status Nasz Wrocław MAX. Wtedy Wrocław zrobi się tańszy. Jak to?

➤ **Więcej na www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw**

Masza (grafika komputerowa, ASP), Ala (inżynieria wzornictwa przemysłowego, Politechnika Krakowska), Misia (sinologia, UWr), Jonatan (psychologia, Uniwersytet Dolnośląski DSW); u góry: Marcel (animacja 3D i efekty specjalne dla filmu i gier, Uniwersytet Dolnośląski DSW), Szymon (elektronika, PWr).

ZUZANNA SZARZYŃSKA, MATERIAŁ PRASOWE (7)

Jak jeździć po mieście?

Studenti po Wrocławiu mogą poruszać się autobusami i tramwajami komunikacji miejskiej, a także pociągami Kolei Dolnośląskich albo Polregio w granicach administracyjnych Wrocławia. Studentom z ważną legitymacją studencką przysługują ulgi przy zakupie

biletów w komunikacji miejskiej. Co ważne, na to uprawnienie nie wpływa wiek studenta.

We Wrocławiu dla studentów polecamy bilety:

- okresowe kodowane na imiennej karcie Urbancard lub Elektronicznej Legitymacji Studenckiej: 7-dniowy za 19

zł; 30-dniowy na wszystkie linie za 55 zł (z Nasz Wrocław – 45 zł) lub na dwie dowolne linie za 37 zł (z NW – 30 zł); 60-dniowy na wszystkie linie za 104 zł; 90-dniowy na wszystkie linie za 151 zł;

- semestralny 4-miesięczny na dwie dowolne linie za 130 zł

(z NW – 97 zł) lub na wszystkich linie za 200 zł – z NW – 150 zł); semestralny 5-miesięczny na dwie dowolne linie za 152 zł (z NW 115 zł) lub na wszystkich linie za 245 zł (z NW 185 zł).

➤ **Więcej: www.wroclaw.pl/news/KomunikacjaMiejska**

Jak skorzystać z pociągu?

Zasady funkcjonowania pociągów są proste:

- Kupujesz bilet na komunikację miejską minimum 24-godzinny.
- Wybierasz pociąg Kolei Dolnośląskich lub Polregio.
- Wsiadasz i wysiadasz na stacji, która w nazwie ma Wrocław (np. Wrocław Główny, Wrocław Swojczyce, Wrocław Żerniki itd.) lub – jako mieszkanie Jagodna – korzystasz z przystanku Iwiny.

Nocne tylko na życzenie

Tramwaje we Wrocławiu jeżdżą tylko w ciągu dnia. Po godz. 23 zjeżdżają do zajezdni (mogą wtedy zmienić trasę). Podobnie autobusy linii pospiesznych i linii dziennych. Około godz. 23 zaczynają kursować autobusy nocne, których numeracja zaczyna się od cyfry 2. Wszystkie nocne autobusy zatrzymują się „na życzenie” – na przystanku powinieś zamachać na nie ręką. Wrocław jest w trakcie budowy nowych i remontów istniejących torowisk, sprawdź aktualne rozkłady na **www.wroclaw.pl/news/RozkladyJazdy**.

Na uczelnię szybko dojedziesz też na miejskim rowerze lub hulajnodzie. Z pojazdu Wrocławskiego Roweru Miejskiego przez pierwsze 20 min skorzystasz za darmo.

➤ **Więcej na: www.wroclaw.pl/news/rowerzysci**

klimat western

Integracja w klimacie western

Całemu wydarzeniu towarzyszyć będzie atmosfera Dzień Zachodu. Organizatorzy zachęcają studentów, by przyszedł w kowbojskich kapeluszach, butach z ostrogami i kolorowych chustach – westernowy dress code ma być dopełnieniem wyjątkowego charakteru dnia.

Otwarte zaproszenie

Wstęp na wyścigi jest bezpłatny, a teren Partynic sprzyja zarówno integracji, jak

i aktywnemu wypoczynkowi. To okazja, by rozpocząć nowy rok akademicki w niecodziennej scenarii i poczuć klimat wydarzenia sportowego połączonego z zabawą w stylu western.

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice, ul. Zwycięska 2 – przyjdź w niedzielę 5.10 w godz. 12–17

Uczelnie inwestują na potęgę

Największe wrocławskie szkoły wyższe zaplanowały w swoich budżetach setki milionów złotych na budowę nowych obiektów:

■ **Uniwersytet Wrocławski** przebudowuje za 30 mln zł **gmach Instytutu Historycznego** u zbiegu ulic Szewskiej i Uniwersyteckiej, zakończenie robót: druga połowa 2027 r.; buduje też za 29 mln zł 5-kondygnacyjny gmach **Centrum UKR** i Instytutu Muzykologii na rogu Kuźniczkiej i Uniwersyteckiej, w miejscu po barze Kalogródek; ma być gotowy do sierpnia 2027 r.; na kampusie przy ul. Koszarowej przy Wydziale Nauk Społecznych trwa **budowa parkingu** na 254 miejsca parkingowe za 7 mln zł – prace na ukończeniu; powstaje też za 20 mln zł nowa **Palmiarnia** w Ogrodzie Botanicznym UWr.: 1000 mkw. pod szklkiem, trzy segmenty: Palmiarnia, Wiktoria i Australia; planowane otwarcie połowa 2026 r.

■ **Politechnika Wrocławska** zamierza wybudować za 320 mln zł przy skrzyżowaniu ul. Smoluchowskiego i Wybrzeża Wyspiańskiego **Centrum Technologii Medycznych HealthTech Synergy Hub**, składające się z: Collegium Anatomicum, biobanku, gabinetów Centrum Wspierania Badań Klinicznych, z których korzystać będą mieszkańcy całego regionu, zakwalifikowani do programu badań klinicznych.; prace projektowe mają się zakończyć w październiku 2026 r., ekipy budowlane mają wejść w lutym 2027 roku, a gmach ma być gotowy do maja 2028 roku.

Bliżej placu Grunwaldzkiego trwa za 25,5 mln zł remont i przebudowa budynku C-11 (według oznaczenia PWr), barndziej znana jako **Wieża Magów** Wydziału Podstawowych Problemów Techniki. Wyodrębnione zostaną także strefy dla Katedry Inżynierii Biomedycznej oraz Instytutu Fizyki Teoretycznej. Roboty mają zakończyć się w lutym 2026 r.

■ **Uniwersytet Medyczny** organizuje w gmachu dawnej Kliniki Chirurgii Ogólnej przy ul. Curie-Skłodowskiej pierwsze w Europie miejsce, które w przyszłości i angażujący sposób zaprezen-

tuje, jak odkrycia medyczne zmienią sposób leczenia ludzi na świecie – **Centrum Odkryć Medycznych**, które stanie się jednym z ważniejszych punktów promocji naszego regionu.

tu powstanie COM

Centrum Technologii Med.

palmiarnia w Ogrodzie Bot.

Centrum UKR

Wieża Magów

Wrocław zyska nowoczesny, modelowy ośrodek turystyki naukowej, źródło dostępnie podawanej wiedzy, jak działają i jak rozwija się świat medycyny. – Celem ośrodka jest połączenie profilaktyki, edukacji oraz nowoczesnego obiektu konferencyjnego, stawiającego na przystępną komunikację naukową. Dzięki połączeniu historii, najnowszych technologii i immersyjnych form narracji, centrum odpowie na współczesne wyzwania cywilizacyjne, w tym rosnącą dezinformację medyczną – mówi Wiola Samborska, dyrektorka Centrum Odkryć Medycznych.

Made in Wrocław 2025: zajrzyj w przyszłość na EXPO

Chcesz pościgać się dronem, poćwiczyć na leżący przy ulubionym serialu, zbadać się smartfonem i zobaczyć lewitujące pastylki? Przyjdź na EXPO – wystawę nowinek technologicznych towarzyszącą konferencji Made in Wrocław. Przyjdź 15 i 16.10 do Wrocławskiego Centrum Kongresowego i sam zobacz, jakie cuda powstają we Wrocławiu.

Katarzyna Wiązowska

Jak co roku jesienią we Wrocławskim Centrum Kongresowym odbędzie się jedno z najważniejszych wydarzeń w naszym mieście – konferencja Made in Wrocław. Poświęcona jest innowacjom, biznesowi i współpracy. Co roku gromadzi liderów wielu branż, nauki, start-upów i mieszkańców całego regionu. Jego integralną częścią otwartą dla wszystkich mieszkańców i turystów będzie Expo, czyli technologiczna wystawa prezentująca najnowsze osiągnięcia firm ze stolicy Dolnego Śląska. To wyjątkowa okazja, by przekonać się, jak wygląda przyszłość tworzona we Wrocławiu. W przestrzeni wystawowej będzie można zobaczyć: łaziki marsjańskie, rakiety i satelity, roboty wspierające medycynę i przemysł, rozwiązania z zakresu druku 3D oraz projekty z obszaru zrównoważonej energii i AI.

Wścigi dronów

Wszyscy, którzy w tym roku odwiedzą Expo, będą mogli zobaczyć wścigi dronów na profesjonalnym torze FPV i spróbować swoich sił w ich pilotażu. Będą też pokazy technologii wykorzystywanej w międzynarodowych zawodach. Pojawiają się też trofea i gadzety tworzone w technologii druku 3D na potrzeby ligi dronowej Whoop of Poland.

Na to wszystko będzie można liczyć na stoisku JohnTheDrone – wrocławskiej inicjatywy, która łączy edukację, technologię i sport. Pokazuje ona, że drony to nie tylko zabawa, ale także narzędzie przydatne do nauki kreatywności, logiki oraz pasji do technologii i inżynierii. Będzie to miejsce, gdzie technologia spotyka się z emocjami i rywalizacją.

Leż, oglądaj serial i... ćwicz

Z kolei o tym, że codzienna aktywność fizyczna jest kluczem

Wydział Mechaniczno-Energetyczny Politechniki Wr. prezentował podczas Smart City Day 2025: turbinę wiatrową, kolektor próżniowy i robot

do zdrowia i że zawsze można znaleźć na nią czas i motywację, będzie przekonywał odwiedzających start-up tryVinci. Opracował on multimedialny system treningowy, który pomaga ćwiczyć najważniejsze mięśnie ciała w wygodny i atrakcyjny sposób. Na ich stoisku będzie można przetestować zestaw treningowy połączony z aplikacją i sprawdzić, jak ćwiczyć, np. leżąc i oglądając ulubiony serial. Przedstawiciele tryVinci udowodnią, że technologia może wspierać zdrowie i sprawić, że ruch stanie się naturalną częścią codzienności.

Zbadaj się smartfonem

Na stoisku firmy Shen AI, rozwijającej technologię bezdotykowego monitorowania zdrowia, która może zrewolucjonizować profilaktykę chorób cywilizacyjnych, odwiedzający wykonają bezpłatne badanie ciśnienia i saturacji, otrzymają indywidualny raport z wynikami oraz prak-

tyczne zalecenia dotyczące stylu życia i profilaktyki.

To właśnie tu będzie można zobaczyć, że wystarczy smartfon lub tablet, aby w kilka minut przeanalizować parametry organizmu. Rozwiązania Shen AI są przygotowywane do certyfikacji medycznej, co otwiera drogę do powszechnego zastosowania w medycynie.

Energia z wiatru i wodoru

Wszyscy, którzy odwiedzą Expo, będą mogli przekonać się także, że Politechnika Wrocławska to nie tylko uczelnia, ale i centrum innowacji. Jej Wydział Mechaniczno-Energetyczny aktywnie wspiera ideę Smart City i rozwój zielonej energii. Dlatego podczas wystawy będzie można zobaczyć: instalacje związane z energią wiatrową i energią wodorową, hybrydowe sieci energetyczne, kolektory słoneczne i fotowoltaikę, prototypy statków powietrznych oraz... zjawisko lewitującej pastylki.

Inteligentny dom w praktyce

Podczas Expo będzie można też zobaczyć, jak sterować całym domem z jednego miejsca. Udowodni to SMARTBOB – polska firma tworząca sterowniki automatyzacji domowej montowane w rozdzielnicach elektrycznych, które są kompatybilne z wieloma systemami Smart Home. Na jej stoisku będzie można zobaczyć na żywo, jak działa inteligentny dom przyszłości, oraz w jaki sposób sprawnie sterować oświetleniem, roletami, bramami czy podlewaniem roślin.

Odwiedzający będą mogli też poznać integrację systemów z fotowoltaiką, magazynami energii, kamerami i alarmami, a także porozmawiać z ekspertami o trendach i rozwiązaniach w obszarze Smart Home.

To doskonała okazja, by przekonać się, jak technologia może zwiększyć komfort i bezpieczeństwo codziennego życia.

➤ **Wstęp na Expo jest bezpłatny – wystarczy pobrać wejściówkę: www.wro.news/expo2025**

MADE IN WROCLAW

Darmowy internet w kawiarni? Używaj z głową

Studenckie życie i miejski rytm sprzyjają korzystaniu z darmowych hotspotów. Jak chronić swoje dane w akademiku, kawiarni i na mieście – spytaliśmy ekspertów Informatyki Śledczej Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości Zarządu Terenowego we Wrocławiu.

Redakcja

Sieć w akademiku, kawiarniane „Free Wi-Fi” czy otwarte Wi-Fi w galerii handlowej to wygoda, ale też potencjalna pułapka. Publiczne sieci nie gwarantują prywatności – każdy, kto potrafi przechwytywać ruch internetowy, może uzyskać dostęp do przesyłanych danych. Ekspersi CBZC ostrzegają: chwila nieuwagi może kosztować utratę haseł, kont i wrażliwych informacji. Oto kluczowe zasady bezpieczeństwa.

BEZPIECZNY
WROCŁAW

Wrocławscy studenci: Jan, Marta i Kacper zawsze sprawdzają, czy odwiedzana przez nich strona ma symbol kłódki w przeglądarce

Widzieliśmy sytuację, w której fałszywa sieć w popularnej galerii handlowej pozwoliła przestępcom przejąć dziesiątki kont e-mail w zaledwie kilka godzin. Użytkownicy nawet nie zdawali sobie sprawy, że wpisują hasła do podstawionej strony logowania – ostrzegają eksperci CBZC.

Zaufanie do sieci? Tylko z rozumą

Otwarte Wi-Fi nie zapewnia nadzoru nad użytkownikami. Brak możliwości identyfikacji osób podłączonych do sieci oznacza, że cyberprzestępca może bez przeszkód obserwować ruch i wyciągać wrażliwe informac-

je. Korzystaj z takich sieci tylko w ostateczności – i nigdy bez dodatkowych zabezpieczeń.

Loginy i hasła pod szczególną ochroną

Bankowość internetowa, poczta, media społecznościowe – logowanie się do tych usług w otwartych sieciach lub z ogólnodostępnych urządzeń to prośenie się o kłopoty. Znaną są przypadki, gdy przestępcy zakładali „fałszywe” darmowe Wi-Fi, a nawet stanowiska dostępne w centrach handlowych czy kawiarniach, by wyciągać dane logowania i resetować hasła do innych usług.

VPN i HTTPS – duet obowiązkowy

VPN (Virtual Private Network) tworzy szyfrowany tunel między

Twoim urządzeniem a internetem, utrudniając podglądanie ruchu nawet w niepewnej sieci. Zawsze sprawdzaj też, czy odwiedzana strona korzysta z protokołu HTTPS – symbol kłódki w przeglądarce to podstawa. Dodatkową warstwą ochrony jest uwierzytelnianie dwuskładnikowe (2FA, MFA) lub coraz popularniejsze sprzętowe klucze bezpieczeństwa, które wymagają fizycznego potwierdzenia logowania.

Wyłącz udostępnianie

Laptopy i telefony oferują funkcje współdzielenia plików, zdjęć czy innych treści prywatnych. Niepotrzebnie włączone stają się furtką dla intruzów. W ustawieniach systemu zawsze dezaktywuj automatyczne udostępnianie i funkcję „widoczności” urządzenia.

Uważaj na automatyczne łączenie

Telefony chętnie zapamiętują sieci, z którymi wcześniej się łączyły. Cyberprzestępcy tworzą hotspoty o nazwach „Free Wi-Fi” lub „CoffeeNet”, licząc na to, że urządzenie połączy się samo. W ustawieniach wyłącz opcję automatycznego łączenia z otwartymi sieciami – to prosty sposób na zablokowanie fałszywych punktów dostępowych.

Aktualizacje i antywirus – codzienna tarcza

Regularne aktualizacje systemu i aplikacji łatają luki, które hakerzy chętnie wykorzystują. Warto też korzystać z programów antywirusowych – działają w tle i ostrzegają przed próbami przekierowania ruchu na złośliwe strony.

LTE/5G zamiast wątpliwego Wi-Fi

Jeżeli tylko możesz, wybieraj dane komórkowe. Połączenie LTE lub 5G jest znacznie trudniejsze do przechwycenia niż publiczne Wi-Fi, dlatego wielu administratorów systemów firmowych wręcz blokuje łączenie się z otwartymi hotspotami.

– Świadomość zagrożeń to pierwszy krok do bezpieczeństwa. Darmowe Wi-Fi kusi, ale w sieci nic nie jest naprawdę za darmo. To, co oszczędzimy na transferze danych, możemy stracić na przechwyceniu hasła i prywatności.

Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości

CBZC to jednostka Policji odpowiedzialna za bezpieczeństwo w internecie. Zajmuje się wykrywaniem i ściganiem przestępstw komputerowych, takich jak oszustwa internetowe, ataki hakerskie czy rozpowszechnianie nielegalnych treści. CBZC prowadzi także działania profilaktyczne i edukacyjne oraz współpracuje z innymi służbami w kraju i za granicą, aby chronić użytkowników przed zagrożeniami w sieci.

JAK CHRONIĆ SVOJE DANE?

- ▶ Korzystaj z publicznych sieci tylko w razie konieczności.
- ▶ Zawsze włącz VPN i sprawdzaj HTTPS.
- ▶ Nie loguj się do banku ani poczty na otwartym Wi-Fi.
- ▶ Aktualizuj system i aplikacje, korzystaj z antywirusa.
- ▶ Wyłącz automatyczne łączenie z sieciami i zbędne udostępnianie plików.

PAMIĘTAJ: bezpieczne Wi-Fi to przede wszystkim świadome nawyki. Chwila ostrożności może uchronić przed tygodniami odzyskiwania danych i zabezpieczania kont.

Harmonogram wywozu gabarytów 1-7.10.2025

Odpady wielkogabarytowe, czyli stare meble, dywany trzeba wyrzucać do specjalnych kontenerów. W najbliższym tygodniu staną na trzy dni pod adresami:

3.10.2025

Ałunowa 11, Asfaltowa 1, Augustowska 85, **Bacciarellego** 38, Balonowa 39, Balzaka 55, Birmańska 1, Bobrza 14, Bolesławiecka 1, Braci Gierymskich 18, Braterska 7, Buczačka 6, Bzowa 20, **Cedrowa** 15, Chałupnicza 59, Chińska 2a, Chorzowska 16, pl. Ciesielski 1, Czarnieckiego 14, Częstochowska 25, gen. **Dąbrowskiego** 35, Deszczowa 14, Dokerska 11, Dolnobrzeska 46a, Dożynkowa 40, Drukarska 8, Dworcowa 11a, Dziadoszańska 46, **Energetyczna** 7, **Gajowicka** 80, 132, Galla Anonima 2c, Gersona 39a, Gliniana 39, Główna 150, Godebskiego 1a, Goszczyńskiego 1a, Graniczna 2c, Gwarecka 1, 2, **Himalajska** 6, pl. Hirszfelda 2, Hłaski 42, **Inżynierska** 53, 62, **Jaworska** 5, Jerzmanowska 133, św. Jerzego 1, ks. Jezierskiego 14, Jordanowska 33, Jutrosińska 29, pl. **Kaliski** 1, Kamieńskiego 55a, 190a, Kaparowa 10, Klecińska 214, Kleczkowska 31, 39, ks. Klimasa 37, Komorowska 19, Korzeńska 22, Kościuszki 105, 146, Krucza 53, 68, Krzycka 91a, **Legnicka** 22, 27, Leonarda da Vinci 5, Litewska 10, Lniana 6, Lotnicza 139, 147, Lubomierska 2, **Małopolska** 36a, Maślicka 41, Mewia 57, Męcińskiego 2-4, Mickiewicza 111, Miernicza 5, 21, Mikołowska 45, Monte Cassino 11, Motylkowa 6a, Mrozowska 14, gen. **Okulickiego** 1, Olszewskiego 1, Ołtaszyńska 90b, **Parkowa** 48, Parnickiego 7, Piękna 23, Piławska 5, mjr. Piwnika-Ponurego 77, Piwowska 34, gen. Prądzyńskiego 46, Poranna 34, Poświęcka 17e, Powiewna 6, Pretficka 49, Przejazdowa 21b, Przybyszewskiego 95, Przyjaźni 2d, **Rakietowa** 12, Reymonta 10e, **Sempołowskiej** 67, Sępia 11, gen. Sikorskiego 1, Skarbowców 121a, Skrzydlata 3, Solskiego 26b, Spizowa 13, Stalowa 63, 64, 86, Stalowowska 33, Stopnicka 11, Strońska 31, Sztabowa 51, al. Śliwowa 26, Śniadeckich 2, Świątackiego 5, **Tomaszowska** 1, Tyska 14, **Wal-lenroda** Konrada 29, Weigla 2, Wejherowska 43, Wieczysta 141,

STARE MIASTO

Spędźcie niedzielę na pikniku w duchu less waste!

Nie macie planów na niedzielę 5.10? Wybierzcie się do Ogrodu Staromiejskiego na Międzypokoleniowy Piknik Ekologiczny i zobaczcie, że ekologia może być źródłem radości i wspólnej zabawy dla całej rodziny.

■ **Paulina Krawczyk**

Międzypokoleniowy Piknik Ekologiczny „Wrocław nie marnuje”, który odbędzie się przy ul. Teatralnej w niedzielę w godz. 12-16 to doskonała okazja, by wspólnie – niezależnie od wieku – zadbać o planetę. Czekają na Was kreatywne warsztaty, strefa wymiany rzeczy i mnóstwo dobrej energii.

– Ekologia może być radosna, twórcza i... łączyć pokolenia! W niedzielę 5.10 spotkamy się na w sercu Wrocławia na pikniku, gdzie stare rzeczy dostaną nowe życie, a rodziny, sąsiedzi i przyjaciele – nowe wspomnienia – zachęca Beata Flank z Działu Edukacji Ekologicznej UMW.

Na pikniku będą warsztaty różne dla dzieci (zdz. ilustracyjne, Sobota z Zielonym Wrocławiem 9.09.2025)

W Ogrodzie Staromiejskim czekają na uczestników:

- warsztaty twórcze z materiałów z odzysku – od renowacji mebli, przez papier czerpany, po malowanie doniczek
- warsztaty dla dzieci z przygo-

towywania zdrowych posiłków na bazie lokalnych warzyw

- warsztaty kulinarne z Katarzyną Gubałą – „Zdrowe słodczyce”
- wymiana rzeczy – książek, ubrań i drobiazgów

■ pokazy ratownictwa i pierwszej pomocy

- znakowanie jednośladów w ramach programu prewencyjnego Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu „Twój rower – Twoja własność”.

BISKUPIN-SĘPOLNO-DĄBIE-BARTOSZOWICE

ODT Światowid skończył 60 lat. Urodziny 4.10

Światowid świętuje 60-lecie pracy. Miejska instytucja kultury prowadzi edukację kulturalną i artystyczną dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Nazwa wielu wrocławianom kojarzy się z kinem na Sępolnie. Słusznie, bo to z tego kina wyłonił się Ośrodek Działań Twórczych.

ODT ŚWIATOWID

Ośrodek Światowid działa dla dzieci i młodzieży już od 60 lat

■ **Agata Grzełińska**

W latach 50. XX w. Zarząd Kin wyremontował salę po kościele ewangelickim przy ul. ks. Brzóska. Otwarto w niej kino, a „Słowo Polskie” ogłosiło konkurs na nazwę. Wygrał „Światowid”. Dzielnicowy Dom Kultury Śródmieście zorganizowano obok kina w 1965 roku. – I to jego schedę odziedziczył obecny Światowid – mówi Katarzyna Sipko z ODT Światowid. – Dzielnicowy Dom Kultury Śródmieście zaczął działalność we wrześniu 1965 roku. Organizował głównie recitale, spotkania z artystami i ludźmi nauki. W 1991 roku Kino Światowid i Dom Kultury Śródmieście stały się jedną instytucją – Domem Kultury Światowid. W 1996 roku pomieszczenia wróciły do parafii, a miasto wskaza-

ło Światowidowi nowy adres przy Sempołowskiej 54A na Biskupinie. Od 20 lata działa jako Ośrodek Działań Twórczych Światowid. To ponad 20 sekcji i pracowni artystycznych. Zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych prowadzą tu m.in. Alicja Janosz, Rafał Miedziński, Dawid Bartoń, Marta Lech, Karolina Petela czy Andrzej Malinowski. Światowid znany z koncertów klasycznych i jazzowych, jest też rozpoznawalny dzięki trzem dużym imprezom. Są to: Festiwal Inspiracje-Interpretacje, Rytm i Przejścia oraz Festiwal Bajkopisarzy „Piernikowa Chata”.

Urodzinowe wydarzenia, w tym koncert Natalii Lubrano, zaplanowano w sobotę 4 października. Zapisy i program znajdziesz na: www.wro.news/swiatowid-60.

MAŚLICE

Na plac zabaw wprowadza się więcej bobrów

Na plac zabaw przy stawie obok ul. Maślickiej w ramach projektu z Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego zawitali nowi rezydenci – bobry, które niebawem posłużą dzieciom do nowych zabaw.

W ubiegłych latach przy stawie na Maślicach zamontowano huśtawkę i minipark linowy ze sznurowymi drabinkami, wytyczono ścieżkę. Inwestycja ta kosztowała 500 tys. zł. Teraz Zarząd Zieleni Miejskiej w ramach działań własnych montuje nowe elementy, które uczynią plac zabaw jeszcze bardziej atrakcyjnym. To stadko drewnianych bobrów, na których najmłodszy będą mogli oddawać się np. wspinaczce.

Największy z bobrów jest bowiem ścianką wspinaczkową. Mniejsze figury zwierząt ozdobią plac zabaw i będzie je można pogłaskać i na nich usiąść. Na dokładkę jest jeszcze drabinka stylizowana na bobrzy domek (czyli żeremie), która posłuży do wdrapywania się w górę. O ile dopisze pogoda i wykonawca skończy montaż, wszystkie te elementy powinny być udo-
stępnione jeszcze tej jesieni.

ZM

7.10.2025

Wietrzna 18, Wilanowska 9, Wileńska 12, Wojaczka 15, Wołczyńska 20, **Zachodnia** 10, Zamoyskiego 5, Zatorska 142, Zegarmistrzowska 10, Zielonogórska 9.

Agrestowa 131, Arachidowa 14, **Bacciarrellego** 1, Bednarska 13, Białowieska 125, Błońska 3, Bolesławiecka 14/16, Borelowskiego 1, Borowska 40, 194, al. Boya-Żeleńskiego 69, Brodzka 178, 185, Bukowskiego 158, Buraczana 2a, Buska 12, **Chorwacka** 78, Cooka 6, Czajkowskiego 31, Czarnieckiego 70, Czarnuszkowa 7, Czernicka 2, Czytankowa 12, gen. **Dąbrowskiego** 31, Dąbrowskiej 1, Dębicka 27, Dróżnicza 45, Drukarska 47, Działkowa 28, **Elementarzowa** 12, **Gajowa** 30, 58, Gajowicka 145, Giserska 2, Giżycka 1, Głogowska 29, Grabiszyńska 109, 164, 313, al. gen. **Hallera** 46, gen. Haukego-Bosaka 12, Herbsta 8, Hłaski 37, Hubska 34-36, **Inżynierska** 49, **Jeleniogórska** 91, Jemiołowa 17a, Jesionowa 26, **Kabaczkowa** 13, Kamienna 19, Kamiennogórska 16, Karpacza 8, Kazimierska 17, Konopnickiej 26, Koszarowa 6n, Koszycka 5, Kowieńska 33, Krucza 138, Krynicka 28, 92, Krzemieniecka 81, 129, Księska 1, Kwaśna 1, **Lekcyjna** 7, Lubińska 54, Lubuska 70, Łęczyska 15, **Macedońska** 35, gen. Maczka 41, Mglista 20, Mianowskiego 28, Mieleska 17, 20, Miodowa 3, Młodnickiego 26, Młodych Techników 47, **Na Ostatnim Groszu** 2, Niedźwiedzia 14, Nowodworska 24, **Obrońców** Poczty Gdańskiej 5c, Okrzei 15, Oleśka 17, Olszewskiego 97, 123/125, Opatowicka 121, Oporowska 4, Orzechowa 107, Ostródzka 44, **Pakosławska** 10, Paniowicka 13, Parkowa 42, Partyzantów 1, Pereca 15a, 16, 24a, Perkusyjna 11, Pęgowska 1d, Poczтовая 12-14, Poleska 5, 45, Powstańców Śląskich 112, Przestrzenna 19, Przybyszewskiego 78-80, **Radosna** 12, Rakietowa 7, **Saperów** 1, Sarbinowska 23, Sasankowa 4, Semaforowa 28, 63, Sierakowskiego 1, gen. Sikorskiego 3, Spółdzielcza 1, Srebrnogórska 1, Staffa 48, Stalowa 11, Stanisławskiego 35, Strońska 37, Strzegomska 202, 296, Sudecka 108, Szkocka 51, Szparagowa 1, Sztabowa 96, Szybka 3, Ślężna 88, Śliczna 49, gen. **Traugutta** 66, adm. **Unruga** 17, **Wapienna** 18, Wejherowska 17, Wietrzna 12, Wilczkowska 18, **Zachodnia** 20, Zaporoska 30, zaułek Rogoziński 1, 15, Zwycięska 12c, Żmigrodzka 32.

PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE

Piknik na zakończenie sezonu w Kontenerze ESK

GRZEGORZ LUDWIG

W sobotę 4 października w godz. 15-19 na Niskich Łąkach odbędzie się Jesienny Piknik przy Kontenerze ESK – wydarzenie, które zamknie tegoroczny sezon działań w ramach Parków ESK.

Na uczestników czeka mnóstwo atrakcji. Każdy znajdzie coś dla siebie. W Strefie aktywności sportowej prowadzonej przez Sportowy Klub Taekwon-do TIGER – co kilkanaście minut będą nowe wyzwania dla dużych i małych. W Strefie gastro, do której zaprasza Olawka Resto & Chillout Bar, będą: kawa, herbata, lemoniada, lody, zapiekanki i rzemieślnicze kiełbasy z grilla. Na pikniku będzie Punkt

WBO z możliwością oddania głosu na projekty ważne dla osiedla. Nie zabraknie animacji dla dzieci, które szykuje żłobek „Kolorowe Kredki” (15-17.30): bańki, balonowe szaleństwo, kącik artystyczny i gry. Pojawi się też wyjątkowy gość – Olaf z Krainy Lodu. Rodzinne warsztaty dyniowe (15-18), czyli wycinanie i ozdabianie dyni, wprowadzą wszystkich w jesienny klimat. Joga dla każdego (16 – 17.30).

KLECINA

Olimpiada przedszkolaków w Niezapominajce

Dzieci z Przedszkola nr 56 „Niezapominajka” wzięły udział w olimpiadzie sportowej. Żabki, Motylki i Świerszcze mogły liczyć na głośny doping kolegów i koleżanek ze swoich grup.

Pierwsza Niezapominajkowa Olimpiada Sportowa pod hasłem „Wszyscy wygrywamy, bo na zdrowie stawiamy” odbyła się na boisku APN Forza Wrocław-Klecin przy ul. Dożynkowej. – Mamy dziś niezwykle święto: pierwszą Niezapominajkową Olimpiadę Sportową w ramach obchodów Tygodnia Przedszkolaka. Zaplanowaliśmy, że nie będziemy świętować jeden dzień, a przez cały tydzień.

Priorytetami na pracę przedszkolną w tym roku jest zdrowie i aktywność fizyczna dzieci – mówi Katarzyna Głowik-Jamróz, dyrektor P56. Do udziału w sportowych rywalizacjach zostały wybrane grupy z każdego budynku P56 – Małej, Dużej i Wielkiej Niezapominajki. Jak na igrzyska przystało, było zapalenie znicza olimpijskiego, odśpiewanie hymnu, rozgrzewka i rywalizacja w duchu fair play.

GRZEGORZ RAJTER

MOST – miejsce dla młodych przy ul. Legnickiej 21

MOST, czyli Młodzieżowy Ośrodek Spotkań i Twórczości to nowa przestrzeń, która oficjalnie otworzyła się we Wrocławiu. Miejsce, gdzie młodzi mogą spędzać wspólnie czas, organizować własne inicjatywy, ale też zasięgnąć porady psychologa. Działa od 29 września i zaprasza od poniedziałku do soboty.

Paulina Krawczyk

Młodzieżowy Ośrodek Spotkań i Twórczości przy ul. Legnickiej 21 we Wrocławiu to nowa przestrzeń, z której korzystać będą młodzi wrocławianie w wieku od 13 do 26 lat. Młodzież wybrała nazwę MOST, by podkreślić nie tylko łączność z „miastem stu mostów”, ale i metaforycznymi mostami, które chcą budować. MOST jest jednocześnie skrótem nazwy Młodzieżowy Ośrodek Spotkań i Twórczości.

– Spełniliśmy dziś swoje marzenie i będziemy je spełniać dalej przez kolejne lata. Takie inicjatywy są nam bardzo potrzebne, żeby zapobiec gromadzeniu się w galeriach handlowych, szczególnie teraz, gdy robi się na dworze coraz chłodniej. Fajnie będzie przyjść do MOST-u – pogadać, poodrabiać lekcje albo tak jak w moim przypadku – pouczyć się do matury. Mam nadzieję, że takich miejsc będzie we Wrocławiu więcej – mówi Jakub Juszcak, przewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta Wrocławia.

Nauka, zabawa i wsparcie

Gospodarzami MOST-u i jego użytkownikami będzie wrocławska młodzież. To oni będą decydować o odbywających się tutaj

MOST, czyli Młodzieżowy Ośrodek Spotkań i Twórczości został otwarty w poniedziałek, 29 września

wydarzeniach i spotkaniach. Jest to przestrzeń dla młodych w wieku 13–26 lat, w której młodzież ma warunki do samokształcenia, może wziąć udział w warsztatach, ale także otrzymać pomoc psychologiczną. Pierwsze plany młodych to cotygodniowe warsztaty, a także spotkania z grami i zabawami. – To bezpieczne miejsce, w którym

młodzież ma możliwość samokształcenia, udziału w warsztatach, przekazania czegoś albo uzyskania pomocy psychologicznej. Na starcie planujemy oferować co najmniej raz w tygodniu warsztaty, jak i różne gry i zabawy – zapowiada Wiktoria Krupop, uczennica XV LO we Wrocławiu zaangażowana w otwarcie MOST-u.

Od młodzieży dla młodzieży

MOST to inicjatywa młodzieży, która powstała przy pomocy Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego. – To miejsce jest pozasystemowe. Jest wasze od A do Z. Będzie dokładnie takie, jak sobie je wykreujecie. Jeśli tylko będziecie potrzebowali pomo-

cy czy porady, będziemy z wami w każdym momencie – mówi Dorota Feliks, dyrektor WCRS. Nawiązała do tego, jak narodził się MOST: – Słuchaliśmy młodych przy różnych okazjach, którzy mówili, że potrzebują takiego miasta i takiej przestrzeni.

– Nie ma miejsc dla młodzieży bez młodzieży. To pierwsze takie miejsce we Wrocławiu, które w 100 procentach jest tworzone i będzie prowadzone przez młodzież. Zgłaszajcie nam swoje propozycje, jesteśmy gotowi je realizować i Was wspierać – zapewnia Magdalena Wdowiak-Urbańczyk, dyrektor Departamentu Spraw Społecznych UMW.

Lokal należy formalnie do Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego, jednak jego realnymi gospodarzami są aktywni społecznie uczniowie i uczennice wrocławskich szkół ponadpodstawowych, działający w ramach Akademii Młodych Liderów.

MOST przy ul. Legnickiej 21 można odwiedzać:

- od poniedziałku do piątku w godz. 14–20
- w soboty w godz. 12–20.

Wrocławskie Serce dla Zwierząt – zgłoś kandydata

Znasz kogoś, kto ma serce dla zwierząt? Zgłoś go do odznaczenia

Startuje jubileuszowa 10. edycja miejskiego odznaczenia „Wrocławskie Serce dla Zwierząt”. Szukamy tych, którzy swój czas i środki poświęcają na bezinteresowną pomoc zwierzętom w naszym mieście – opiekują się, leczą, karmią i znajdują kochające domy. Zgłoszenia trwają do 10.10.

Bartosz Moch

W dotychczasowej historii Wrocławskiego Serca dla Zwierząt poznaliśmy instytucje, fundacje, stowarzyszenia i wiele osób prywatnych, niosących systematyczną i bezinteresowną pomoc zwierzętom nie tylko z terenu Wrocławia.

Wśród wyróżnionych byli ci, którzy działają w naszym regionie i także poza nim. Niezależnie bowiem od tego, gdzie się mieszka, otwarte serce na potrzeby słabszych braci mniejszych ma tak samo wielką wartość. – Wrocławskie Serce dla Zwierząt jest sposobem na wyróżnienie czy

nagrodzenie tych, którym się chce poświęcać swój czas, swoje pieniądze, swoje emocje i udzielać pomocy tym, które nie mają głosu – zwierzętom – mówi Barbara Borzymowska, rzecznik ds. zwierząt UM Wrocławia, przewodnicząca Kapituły miejskiego odznaczenia Wrocławskie Serce dla Zwierząt.

Barbara Borzymowska zwraca uwagę na ważny aspekt wyróżnienia. – Zwierzęta są w dość kiepskiej sytuacji, biorąc pod uwagę ustawienie na drabinie społecznej. Także im więcej pomagających, sensownie pomagających – podkreślam, tym lepiej. Przyznajemy odznaczenie, a tak-

że wyróżnienia. Ale już sama nominacja jest czymś zasługującym na uznanie Tegoroczny nabór zgłoszeń kandydatów do miejskiego odznaczenia Wrocławskie Serce dla Zwierząt odbywać się będzie w terminie od 29 września do 10 października 2025.

Ogłoszenie wyników odbędzie się 25 października 2025 podczas oficjalnego rozdania nagród. Kandydata należy zgłosić poprzez wypełnienie formularza i wypełniony odesłać organizatorowi na adres: bwb@um.wroc.pl.

➤ **Regulamin i link do formularza są do pobrania na: www.wro.news/serce-zwierzeta**

Bogata jesień pod kopułą Hali Stulecia

Festiwale muzyczne, koncerty światowych gwiazd, występy komików, a także targi, sport i dizajn. Jesień we wrocławskiej Hali Stulecia zapowiada się fantastycznie.

Paulina Krawczyk

PAŹDZIERNIK

- 4–5.10 Targi Rzeczy Ładnych
- 12–14.10 Stand-up: Abelard Giza
- 16.10 „Światło i MRock”: Piotr Rogucki i Katarzyna Nosowska
- 20–21.10 XII Polski Kongres Przedsiębiorczości
- 24.10 Polska Noc Kabaretowa: Igor Kwiatkowski, Kabaret Skeczów Męczących, Kabaret Nowaki, Kabaret Młodych Panów, Kabaret Smile, Kabaret K2. Całość poprowadzi Bartosz Klauziński
- 25–26.10 Giełda Staroci
- 25.10 Wrocław Stand-up Festival 2025: Kacper Ruciński, Piotrek Szumowski, Wiołka Walaszczyk, Paweł Chałupka, Adam Van Bendler, Błażej Krajewski, Darek Gadowski, Czarek Sikora, Falconi
- 27.10 Orkiestra Adama Sztaby na 20-lecie istnienia
- 28.10 Al Di Meola – jeden z najwybitniejszych gitarzystów świata

Szczegóły wydarzeń i informacje o biletach znajdziecie na stronie halastulecia.pl/kalendarz-imprez

- 29.10 Calum Scott w ramach „The Avenoir Tour”
- 31.10 Mata Tour (wyprowadzone).

LISTOPAD

- 2.11 Coma RE-START
- 4.11 Tanita Tikaram
- 7.11 PRO8L3M
- 8.11 Acid Drinkers
- 8.11 Sviatoslav Vakarchuk
- 11.11 wROCK for Freedom: Dżem x Perfecy & Łukasz Drapala

- 2.11 Hauser – charyzmatyczny wiolonczelista o duszy rockmana
- 15.11 Targi Rzeczy Wyjątkowych
- 16.11 Nigel Kennedy
- 21.11 Wrocław Hip Hop Festival 2025: White2115, Chivas, Jan-Rapowanie, Kaz Bałagane, Young Multi
- 22.11 One Love Music Festival 2025: Milky Chance, Zalewski, Kortez, The Dumplings Orchestra, Daria ze Śląska

- 25.11 Il Volo – łączą klasykę, operę i pop
- 27.11 Wardruna – legenda norweskiego folku
- 29–30.11 Giełda Staroci
- 29.11 Gaming Concert, czyli koncert muzyki z gier: Doom, Battlefield, Assassin's Creed, Horizon: Zero Dawn, League of Legends, Dragon Age, Apex Legends, Hogwarts Legacy i in.
- 30.11 Kabaret Neo-Nówka: Pokolenie DNA.

Przewodniczka, która napisała... Nieprzewodnik

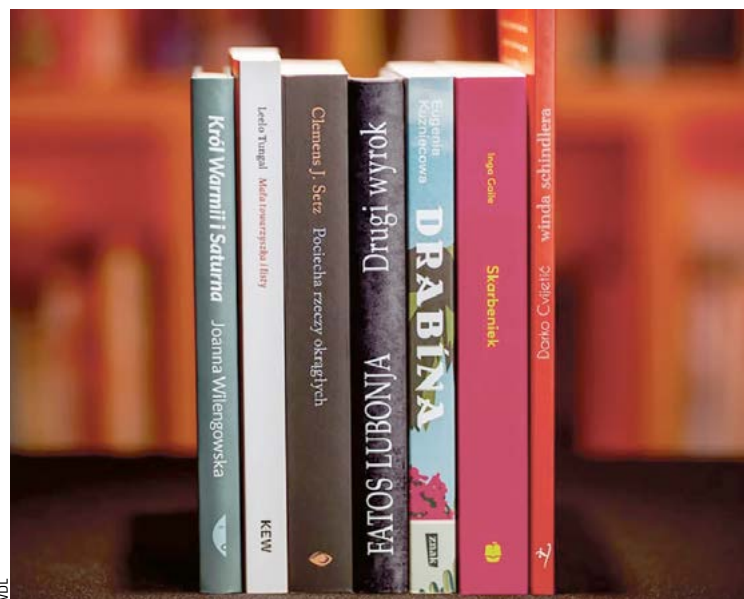
Izabela Ganske we Wrocławiu mieszka od 40 lat, a oprowadza po nim turystów od 16. Swoje doświadczenia i wiedzę przekuła w książkę, która jest, uwaga, nieprzewodnikiem, czyli nietypowym, subiektywnym przewodnikiem po Wrocławiu. I ma służyć nie tylko przybyszom, ale też samym mieszkańcom miasta. Stąd w „Nieprzewodniku” rozdziały poświęcone kultowym lokalom, piwu kraftowemu, kociej kawiarni, punktom widokowym czy szklanemu szlakowi, bo nie każdy wie, że tylko na wrocławskiej ASP można uczyć się o szkle. Ciekawi? Przyjdźcie na spotkania z autorką: 9.10, godz. 18, Klub Proza i 23.10, godz. 19, Biblioteka Turystyczna MBP (ul. Szewska 78).

Koncert z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych

W środę 1.10 Strefa Kultury Wrocław – Przestrzeń Trzeciego Wieku organizuje dla wrocławskich seniorów koncert „**Magia Wiednia**”. To wyjątkowe wydarzenie z udziałem solistów, orkiestry kameralnej oraz baletu Teatru Muzycznego Orpheum. W programie repertuar królów walca i operetki: Imre Kalmana, Johanna Straussa, Roberta Stolza czy Franza Lehara. Wystąpią: Naira Ayvazyan – sopran, Anna Pieszka – sopran, Oskar Jasiński – tenor, Łukasz Kostka – baryton, balet Teatru Muzycznego Orpheum, orkiestra kameralna Orpheum. Podczas koncertu zostaną wręczone już po raz trzeci statuetki „**Ambasadora Wrocławskich Środowisk Senioralnych**”, będące oddolną inicjatywą grup senioralnych. To wyróżnienie, które ma na celu podkreślenie roli seniorów w życiu miasta, a także ich aktywnego udziału w życiu społecznym.

Oddaj swój głos na ulubioną książkę

To już 20. edycja Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus przyznawanej najważniejszym pisarzom z naszej części Europy. Zobacz siedem finałowych książek, które zachwyciły jury, przeczytaj i zgłoś na swoją. Laureata poznamy 18 października.

Oto siedem książek nominowanych w tym roku do nagrody

Magdalena Talik

W tym roku do Angelusa jury nominowało następujące książki:

- Darko Cvijetić, „Winda Schindlera”, tłum. Dorota Jovanka Cirlić, Oficyna Literacka Noir sur Blanc (Bośnia i Hercegowina)
- Inga Gaile, „Skarbeniek”, tłum. Daniel Łubiński, Wydawnictwo Marpress (Łotwa)
- Eugenia Kuzniecowa, „Drabina”, tłum. Iwona Boruszkowska, Społeczny Instytut Wydawniczy Znak (Ukraina)
- Fatos Lubonja, „Drugi wyrok”, tłum. Dorota Horodyska, Fundacja „Pogranicze” i Ośrodek

„Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” (Albania)

- Clemens J. Setz, „Pociecha rzeczy okrągłych”, tłum. Agnieszka Kowaluk, Wydawnictwo Filtry (Austria)
- Leelo Tungal, „Mała towarzyska i listy”, tłum. Marta Perlikiewicz, Wydawnictwo KEW (Estonia)
- Joanna Wilengowska, „Król Warmii i Saturna”, Wydawnictwo Czarne (Polska).

Od 1 do 18 października trwa także plebiscyt na książkę, która najbardziej podobała się czytelnikom. Swój głos można oddać na stronie www.angelus.com.pl.

Od kijanki do eksperta. Rozmowa o nurkowaniu

Wakacje się skończyły i być może żałujesz, że nie zdążyłeś ponurkować. Czy przed kolejnym urlopem masz szansę nauczyć się podstaw we Wrocławiu, żeby nie zaczynać w Chorwacji, na Malcie albo Egipcie od zera? A co z uprawnieniami? I po co je zdobywać? Wojciecha Czechowskiego, nurka z 40-letnim stażem, zapytała o to Beata Turska.

Zacznijmy od sprawy zasadniczej: po co uczyć się nurkowania?

Znam tysiące ludzi, którzy nurkują, i każdy robi to z innego powodu. Jedni chcą się sprawdzić, inni poczuć się jak w stanie nieważkości, jeszcze inni oglądać kolorowe rybki i rafę albo pobyc w ciszy.

A jak to było z panem?

Zacząłem w dzieciństwie, gdy byłem jeszcze za mały na aparat oddechowy. Jeździłem na obozy jako tzw. kijanka – nurkowałem z maską i fajką na wstrzymanym oddechu. Jako 16-latek zacząłem to robić z akwalungiem, czyli butlą ze sprężonym powietrzem albo mieszaniną gazów i aparatem oddechowym. Nurkuję chyba ze wszystkich wymienionych wcześniej powodów. Zacząłem, bo to było fajne i chciałem się sprawdzić, potem dla relaksu i oderwania się od prozy życia, a gdy zostałem instruktorem, doszła radość z dzielenia się pasją.

Potrafi pan zejść pod wodę naprawdę głęboko, do 117 metrów, i robi to pan w różnych pięknych miejscach na świecie, np. na Maldivach i na Filipinach. Gdzie jest najpiękniej?

W meksykańskich cenotach, czyli wypełnionych przejrzystą wodą, pełnych niesamowitych formacji skalnych i magicznej atmosfery naturalnych studni krasowych. Wrażenie zawieszenia w wodzie tak krystalicznie czystej jest nie do opisanego. To tak, jakby się unosiło w powietrzu.

Nurkował pan z rekinami?

Tak, ale niespecjalnie lubię je spotykać pod wodą i czuję przed nimi respekt. Widywałem także wielkie płaszczki, delfiny, barakudy, żółwie.

Da się nauczyć nurkowania we Wrocławiu?

W samym Wrocławiu nie ma odpowiednio głębokiego zbiornika z przejrzystą wodą. Najbliższy (28 m głębokości) jest w Zimniku, 70 km od Wrocławia, a niewiele dalej, w Opolu, jest drugi z dość przejrzystą wodą, rybami, roślinami i zatopionymi artefaktami (np. lustrami, rurami, a nawet maluchem i fiatem 125p), które uatrakcyjniają nurkowanie. Nie wyjeżdżając z miasta można jednak nauczyć się podstaw na kursie Open Wa-

Wojciech Czechowski, nurek z ponad 40-letnim stażem, a obok widoki, jakie ogląda podczas nurkowania

Nurkowanie w cenotach w Meksyku, czyli pełnych niesamowitych formacji skalnych studniach krasowych

Po co nurkować? Jedni chcą oglądać kolorowe rybki i rafę koralową, a inni pobyc w ciszy i samotności

ter Diver (OWD) w jednym z kilku centrów nurkowych, w naszym mieście działa też kilkunastu instruktorów-freelancerów).

Czego uczą się kandydaci na nurków na kursie podstawowym?

Najpierw są zajęcia teoretyczne, gdzie zdobywają wiedzę o sprzęcie i technikach nurkowania. Omawiane są też zagadnienia medyczne, w tym podstawowe kwestie związane z ratownictwem. Jest też trochę fizyki nurkowania. Przekazujemy np. podstawową wiedzę o zachowaniu się gazów pod ciśnieniem. W Centrum Nurkowym ADDiving zapraszamy naszych kursantów na 6 zajęć.

W ramach kursu podstawowego odbywają się zajęcia praktyczne na basenie. Co tam się dzieje?

Uczymy podstawowych nurkowych umiejętności, które zapewniają bezpieczeństwo pod wodą, np. obsługi sprzętu, panowania nad ciałem w wodzie, pływania w płetwach (robi się to nieco inaczej niż bez nich), przedmuchiwanie maski, usuwania skurczów i komunikowania pod wodą przy pomocy gestów, bo tam nie da się tego robić w inny sposób.

Gdy już to wszystko umiemy, pora na nurkowanie w wodach otwartych, np. we wspomnianym Zimniku lub w Opolu?

Tak. Trzeba zaliczyć cztery nurkowania na wodach otwartych, a kurs kończy się egzaminem, po którym otrzymuje się certyfikat umożliwiający samodzielne nurkowanie (z partnerem) do głębokości 18 m.

Czy trzeba być młodym, zdrowym i bogatym, żeby wziąć udział w takim kursie?

Ceny kursu OWD mogą się różnić, u nas to 1990 zł plus 300 zł za certyfikat. Dużo droższe są kursy indywidualne. A co do reszty, nurkowania uczą się różni ludzie: młodzi, starsi, szczupli i przykości. Nie ma reguły.

Trzeba umieć świetnie pływać?

Niekoniecznie jak wyczynowiec, ale tak: pływać trzeba umieć. Trzeba też być w miarę zdrowym, choć nie ma tu wyśrubowanych wymagań. Jeśli ktoś ma wątpliwości, co do swego stanu zdrowia, powinien po prostu zapytać o zdanie w tej kwestii swojego lekarza.

W Akademii Śląska uczą grać w ręczną

Jak się uczyć, to od najlepszych. Akademia Piłki Ręcznej Śląska Wrocław to połączenie tradycji ze świetną atmosferą. Tradycja to 15 tytułów mistrza Polski.

Michał Kurowicki

Do Akademii można zapisać dzieci od 4 r.ż. do klasy 4 podstawówki. Do szkolenia mogą dołączyć też dzieci w starszym wieku. Jednak – jak informują w klubie – w takim przypadku, ze względu na poziom zaawansowania grup, decyzja o dołączeniu do treningów będzie należała do trenera.

Tu odbywają się treningi

- Szkoła Podstawowa nr 46 przy ul. Ścinawskiej – tu adepci trenują w soboty w godz. 9–12 w zależności od wieku
- Szkoła Podstawowa nr 91 przy ul. Sempołowskiej 54 – tu zajęcia zaczynają się we wtorki i czwartki o godz. 17 oraz w soboty o godz. 10.
- Dodatkowo drużyny z Akademii występujące w rozgrywkach trenują w hali przy ul. Parkowej, w V LO przy ul. Piotra Skargi, SP nr 1 przy Nowowiejskiej i SP 118 przy bulwarze Ikara.

Dzieci z Akademii Piłki Ręcznej podczas prezentacji pierwszej drużyny Śląska przed sezonem w CH Magnolia

Treningi piłki ręcznej w Akademii nie są drogie. Uśredniona opłata za zajęcia wynosi 120 zł za miesiąc, w zależności od liczby treningów i poziomu, na jakim trenują dzieci i młodzież.

Wszyscy uczestnicy Akademii mają wolny wstęp na mecze pierwszej drużyny seniorów Śląska, która w tym sezonie występuje w Lidze Centralnej. Młodzi zawodnicy dopingowali już swoich starszych kolegów podczas inauguracyjnego

meczu ze Stalą Gorzów. Wzięli też udział w prezentacji przed sezonem w CH Magnolia.

Młodzież z Akademii przyszłością Śląska

– Chcemy, by każdy młody szcypiornista z dumą zakładał nasze barwy. By herb Śląska na piersi nie był tylko symbolem na koszulce, ale czymś znacznie większym – poczuciem wspólnoty, historii i odpowiedzialności. Śląsk Wrocław to

tradycja i sukcesy, z których wszyscy możemy być dumni. Ale dziś patrzmy także w przyszłość i robimy kolejne kroki, by nasz klub był jednym z najlepszych w Polsce – czytamy na profilu Śląska na Fb.

Nabór do Akademii trwa przez cały rok. Najlepiej zgłosić dziecko pod adresem mejlowym: akademia@slaskhandball.pl. Tam też można uzyskać wszystkie niezbędne informacje na temat funkcjonowania Akademii.

Śląsk Wrocław zaczyna nowy sezon

Startuje sezon 2025/26 Orlen Basket Ligi – najlepszej ligi koszykówki w Polsce. Do rozgrywek przystąpi Śląsk Wrocław. Klub ma nowego trenera i prezesa. Wymienił większość zawodników. Jak zagra zmieniony WKS? Czy zdobędzie 19. tytuł mistrza Polski?

Maskotka Śląska wśród kibiców na Pergoli podczas prezentacji drużyny

Michał Kurowicki

Po czterech miesiącach kibice polskiej, ligowej koszykówki doczekają się wreszcie startu nowego sezonu. Wśród najlepszych drużyn w kraju wystąpi Śląsk Wrocław. WKS zagra pierwszy mecz w sobotę, 4 października o godz. 17.30 na wyjeździe z Energią Trefl Sopot.

Następne spotkania Śląsk także rozegra poza Wrocławiem. Już 11 października drużyna pojedzie do Wałbrzycha na mecz z Górnikiem. Emocji nie powinno zabraknąć, jak przystało na derby Dolnego Śląska. Dalej 17 października wyprawa do Gliwic na mecz z GTK. Na pierwsze spotkanie domowe w OBL kibice we Wrocławiu muszą poczekać do 25 października. Tego dnia o godz. 17.30 Śląsk zagra u siebie z Arką Gdynia.

Jednocześnie Śląsk będzie występował w europejskich rozgrywkach EuroCup. Pierwszy mecz z litewskim Neptuną odbył się 30 września (zakończył się wieczorem po zamknięciu wydania).

Jacek Winnicki, drugi trener Śląska – specjalnie dla wroclaw.pl. – Drużyna została przebudowana pojawił się nowy trener, nowe pomysły i pod tę filozofię koszykówki zbudowaliśmy cały zespół. Mamy młody skład, ale nie brakuje w nim zawodników z doświadczeniem, jak Kadre Gray, Stefan Djordjević, Noah Kirkwood czy Kuba Nizioł, na których będzie spoczywał główny ciężar gry. Jednocześnie liczymy na młodszych graczy, którzy mają stanowić siłę nacisku na tych bardziej doświadczonych, ale też będą dostawać swoje szanse – mówi Jacek Winnicki.

Tydzień w skrócie

Sparta Wrocław skończyła sezon na trzecim miejscu PGE Ekstraligi. W ostatnim dwumeczu była lepsza od GKM-u Grudziądz 105:75. W minioną sobotę na stadionie Olimpijskim przegrała 44:46, niemniej bez problemu obroniła dużą przewagę z pierwszego meczu. Z Wrocławiem pożegnał się Dariusz Śledź, który jako trener prowadził zespół przez 7 lat, zdobywając aż 6 medali, w tym brązowy w 2025, srebrny w 2024 i 2023 oraz złoty w 2021 roku.

Po serii trzech wygranych **piłkarze Śląska** stracili punkty w Betclie 1. Lidze. Na Tarczyński Arenie zremisowali z Polonią Warszawa 1:1. Bramki: Piotr Samiec-Talar w 19. minucie (asysta Luki Marjanaca) i Łukasz Zjawiński w 50. minucie. WKS spadł na 3. miejsce w tabeli. Wyżej są dwa kluby z Krakowa: Wieczysta i Wisła.

Piłkarze ręczni Śląska wygrali po raz drugi na wyjeździe w tym sezonie Ligi Centralnej. W 3. kolejce pokonali ZPRP Kielce 36:28. Najbardziej efektywni byli rozgrywający Kacper Adamski i Vladysław Parovinchak – po 10 goli. Patryk Niedzielenko i Kacper Okapa rzucili po 4. Po sukcesie w Kielcach Śląsk wskoczył na 3. miejsce w tabeli.

WYDARZENIA SPORTOWE

koszykówka

Orlen Basket Liga,
4.10, godz. 17.30,
Trefl Sopot – WKS Śląsk Wrocław, Polsat Sport 1
Orlen Basket Liga Kobiet,
4.10, godz. 18, **Katarzynki Toruń – Słęża Wrocław**

piłka nożna

Betclie 1. Liga, 4.10, godz. 19.30, **Znicz Pruszków – WKS Śląsk Wrocław**, TVP 3

piłka ręczna

Liga Centralna,
5.10, godz. 17, hala Orbita,
Śląsk Wrocław – Legnica

Pory Roku z Islandii w Klubie Łącznik

Pochodzący z Reykjavíku zespół Árstíðir (po islandzku Pory Roku) wystąpi w poniedziałek 8 grudnia o godz. 19 w Klubie Łącznik, ul. Tramwajowa 1-3. Grupa zainspirowana folkiem i amerykańską gra też muzykę z pogranicza elektroniki i popu. Bilety: 80 zł (do 31.10) na: www.kupbilecik.pl.

Na balet przy świecach do sali Radia Wrocław

Widowisko światła i muzyki. Świece, piękna muzyka na żywo i tancerze z Opery Wrocławskiej to przepis na wyjątkowy wieczór. Spektakl „Balet przy świecach” w piątek, 5.10, godz. 17.30, w Sali Koncertowej Radia Wrocław, al. Karkonoska 10. Bilety: 120-170 zł na www.candlelivemusic.pl.

Na Chopina do kina! Premiera w DCF 7.10

„Chopin, Chopin!” – dolnośląska premiera filmu w niedzielę 7 października o godz. 19 w Dolnośląskim Centrum Filmowym ul. Piłsudskiego 64a. Po pokazie filmu spotkanie z reżyserem Michałem Kwiecińskim i odtwórcą głównej roli Erykiem Kulmem. Bilety: 30 zł na www.dcf.bilety24.pl.

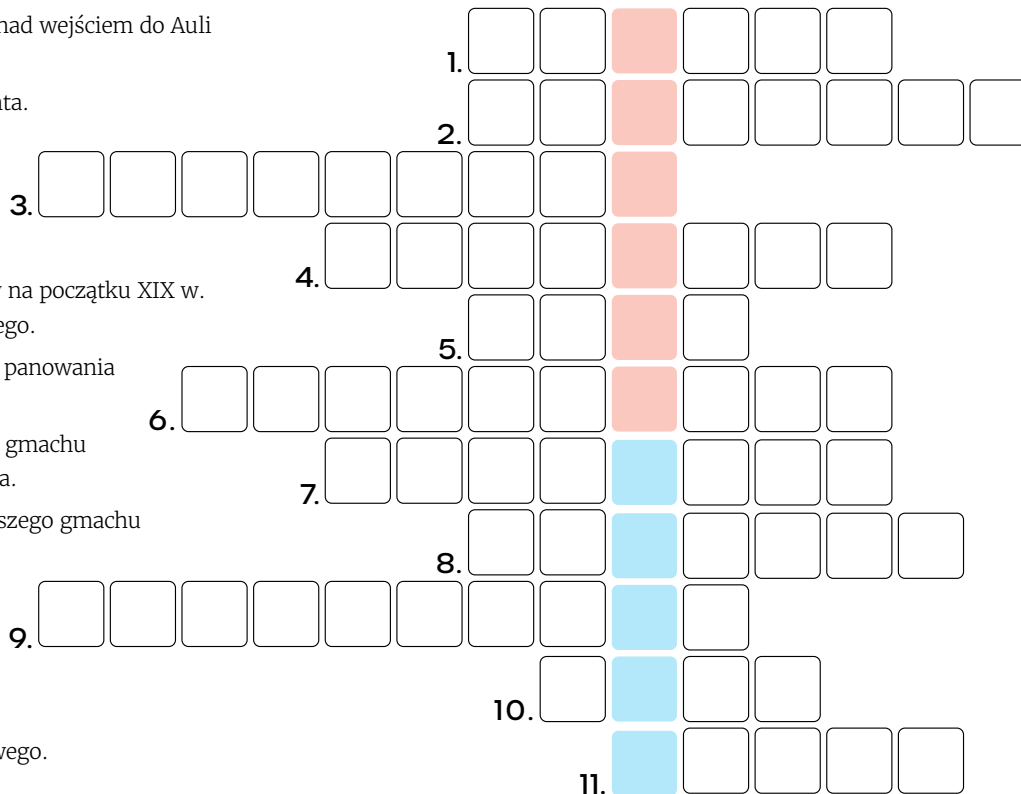
Wielkie saunowanie w aquaparku 4-5.10

Historie opowiadane ruchami ręczników zobaczysz w weekend 4-5 października w Aquaparku Wrocław, Strefa Saunarium, ul. Borowska 99. To już 5. Wielkie Wrocławskie Saunowanie, które przyciąga saunamistrzów i gości z całego świata. Bilety: www.sklep.aquapark.wroc.pl.

KRZYŻÓWKA NUMERU 248

- Element architektoniczny znajdujący się nad wejściem do Auli Leopoldina.
- Tytuł naukowy nadawany przez prezydenta.
- Imię Kulczyńskiego, pierwszego rektora Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu po II wojnie światowej.
- Uniwersytet z Frankfurtu nad Odrą, który na początku XIX w. stał się częścią Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Był nim Fryderyk Wilhelm III, za którego panowania powstał Uniwersytet Wrocławski.
- Do niedawna mieściła się w neogotyckim gmachu przy ul. Szajnochy, projektu Plüddemanna.
- Zamek, niegdyś stojący w miejscu dzisiejszego gmachu głównego Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Mieszkanie lub pokój wynajmowane na czas nauki.
- Duszpasterstwo akademickie z legendarnym „Maliną”.
- Organ, który jest centrum układu nerwowego.
- Matematyczna, góruje nad Wrocławiem.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora.

W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **248.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi cze-

kamy do **8.10** do **godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **15.10**. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru tel. **71 776 71 00**.

UWAGA! Wg regulaminu wygrywa ten, kto wyśle SMS-a jako pierwszy, przedostatni lub ostatni.

W tym wydaniu do zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i kubek. Zwycięzcami w numerze 246 (hasło: Nie hejtuj rozmawiaj) zostali państwo: Radosław (bluza), Rafał (workoplecak) i Marzena (kubek). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77**
(pn.-pt. 8-18)

Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)

Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8-15, śr. 8-17)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7-21)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8-14, śr. 8.30-16)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7-14)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo)

Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (24h)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**

Telefon informacyjny grup rodzinnych Al-Anon: **572 945 199**

WROMIGRANT

Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9-17)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19
(konsultacje osobiste pn.-sb. 12-16)

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Anna Aleksandrowicz

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław